

VRAAGT SCHOLTEN'S
ZELFRIJZEND BAKMEEL
 MAIZENA PUDDING
 AARD.MEEL EN SAGO
 FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN
JOH. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
 BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637.

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
 VAN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn de Prijslijst
 Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
 Theresiastr. 65. **DEN HAAG.**
 Prijscourant op aanvraag gratis.

STENDERT BRUIN
 VALERIUSSTRAAT 70-72 LUBECKSTR. 31
DEN HAAG

Manufacturen
 Lingerieën
 Bonneterie
 Tricot Onderkleeding
 waaronder
 Janssen & Tilanus
 Vriezenveen

**Dames-
 Confectie**
 met speciale
 Maatafdeeling

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”
 Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
 In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
 de hoogste eischen- van hygiëne
 en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
 of Douchebaden op voordelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Stoomververij en Chemische Wasscherij
„DUINOORD”.

Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
 hoek Goudsbloemlaan

Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhooging
 thuisbezorgd.

Heerencostumes . . . f4.—	Wol en Plu. p. □ el f0.40
Mantelcostumes . . . f4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf . . . f2.75	paar vanaf f0.20
Mantels „ f2.75	Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f1.— en f1.20	Costuums f1.50
Gest. Dek. f1.50 en f1.75	Idem m. ontvlecken f2.50
Vitrages . . per □ el f0.15	Dames-Costuums
Madras. . . „ „ f0.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

W. VAN HEUSDEN - DEN HAAG
 Pr. Mauritsplein 4 COMMISSIONNAIR IN EFFECTEN Teleph. 51243
Assurantie - Administratie - Bewaargevingen - Incasso's
 Uitvoering te 's-Gravenhage, Amsterdam en Batavia

INHOUD: Het 25-jarig bestaan van het Koloniaal Weekblad. — Een voorbezoek aan de Ned. Jaarbeurs. — Gedenkteeken voor Kapitein Tismeer. — Het Bevolkingsvraagstuk in de Buitengewesten. — Oproep. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. — Uit de Eur. Pers. — Uit de Int. Pers. — Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verre Vreemde. — Berichten der Afdelingen: (Apeldoorn). — Mededeelingen. — Mutaties 11 tot 17 Maart.

Het 25-jarig bestaan van het Koloniaal Weekblad

1900 = 21 Maart = 1925.

DE OPRICHTING.

Toen de vereeniging Oost en West den 3en Mei 1899 werd opgericht, beschikte ze niet onmiddellijk over een eigen orgaan, doch verleende het weekblad „Maatschappelijk Werk” hospitaliteit om de leden in kennis te stellen met besluiten, mededeelingen, enz. Het beoogde doel werd echter onvolkomen bereikt, daar slechts zeer weinig leden van O. en W. zich op genoemd blad abonneerden.

Naarmate het ledental der jonge vereeniging toenam, hare werkzaamheden zich uitbreidde, in verschillende plaatsen afdelingen werden opgericht, werd de behoefte aan een voortdurend onderling band meer en meer gevoeld, met gevolg dat — dank zij het initiatief van den Heer G. E. V. L. van Zuylen — op den 21en Maart 1900 het eerste nummer kon verschijnen van een veertiendaagsch periodiek, getiteld: „Oost en West. Orgaan der Vereeniging”.

Het bij de verschijning van dat eerste Nr. door den oprichter uitgesproken verlangen om de 14-wekelijksche te vervangen, kon reeds in vervulling gaan met het veertiende Nr., hetgeen tevens gepaard ging met eene wijziging van den titel, zooals het blad dien thans nog draagt.

DE HERDENKING.

Den 21en dezer is het dus 25 jaar geleden dat het eerste Nr. het licht heeft gezien. Mocht de vereeniging Oost en West haar vijf-en-twintigjarig bestaan in Mei van het vorige jaar in opgewekte stemming vieren¹⁾, thans is het de beurt aan haar orgaan om aandacht te vragen voor de herdenking van zijn 25en geboortedag.

Dit op zich zelf reeds verheugend feit meende het Dagelijksch Bestuur der Vereeniging, als zodanig de redactie vormend van het Kol. Weekbl., niet onopgemerkt te mogen laten voorbijgaan, doch tevens was het van meening dat het hierbij — uit den aard der zaak — moeilijk zelf op den voorgrond kon treden.

De beantwoording der vraag: voldoet het Kol. Weekblad aan zijn roeping, in de eerste plaats in verband met het doel en streven van Oost en West — welke vraag het thans een uitmuntende gelegenheid is onder de oogen te zien — behoort toch, naar het der redactie toeschijnt, niet van haar uit te gaan, doch zijn het de lezers die ten deze recht van spreken hebben.

Het bracht de redactie op het denkbeeld bedoelde vraag te stellen aan eenige dames en heeren, die tot de oprichters der vereeniging behooren, althans reeds lid waren, vóór het Kol. Weekblad bestond, en die dus geacht mogen worden bij uitstek bevoegd te zijn om een deskundig en onpartijdig oordeel uit te spreken.

Met groote bereidwilligheid voldeden nagenoeg al de bedoelde leden aan ons verzoek en verleenden

¹⁾ Zie Kol. Weekbl. van 3 Mei 1924.

H. ISERIEF & ZONEN
 Plein h. Korte Poten 1 - 's-Gravenhage - Tel. 10299

Specialiteit wollen en katoenen Tricotondergoederen
 Kousen, Handschoenen, Onderjurken enz.

Dr. RASUREL Wollen Onderkleeding

van Natuurwol met
 Turfvezels voor Heeren, Dames en Kinderen

tevens toestemming, de door hen uitgesproken mening over den inhoud van het blad, in dit No. te nemen.

We betuigen hiervoor onzen warmen dank meenen in deze publicatie te mogen zien een iswaar bescheiden, maar niettemin doeltreffende waardige herdenking van het 25-jarig bestaan het orgaan der vereeniging Oost en West.

DE OUDSTE LEDEN VAN „OOST EN WEST AAN HET WOORD 1).

25 Jaar!

Ik heb het voorrecht gehad te behooren tot de oprichters van de Vereeniging „Oost en West” en haar orgaan „Het Koloniaal Weekblad” heb ik trouw gelezen, de eerste zeven jaren overigens in Suriname — daarna hier. Ik heb het blad een eenvoudig begin zien ontwikkelen tot het nu geworden is. Vooral belangrijk is de ontwikkeling in den jongsten tijd geweest door de neming van nieuwe rubrieken.

Het is mijn overtuiging dat het blad zeer heeft bijgedragen tot de verspreiding van kennis van en belangstelling in de Koloniën in Oost- en West en dat het den band tusschen Moederland en Koloniën heeft versterkt.

Moge het ook in de toekomst zijn taak vervullen.

H. D. Benjamin

(Dr. H. D. Benjamin)

Den Haag, Maart 1925.

aan de redactie van Het Koloniaal Weekblad
 Den Haag.

Van de gelegenheid, dat het Koloniaal Weekblad zijn zilverfeest herdenkt, maak ik gaarne gebruik om een woord van hulde aan de nagedachtenis van den geestelijken vader, den Heer G. E. V. L. van Zuylen, te brengen.

Het hart van den Heer van Zuylen heeft zich warm voor Indië en voor diens bewoners gekeerd en door het Weekblad heeft hij op geleidelijke krachtige wijze aan zijne gevoels uiting gegeven. Met bekwaamheid heeft hij voor de geestelijke stoffelijke ontwikkeling van Indië geijverd. Hij heeft hij slechts korten tijd aan zijn levenswerk kunnen arbeiden.

Gelukkig werd zijn werk door bekwame medewerkers voortgezet en is het mij aangenaam, in hulde aan den stichter, ook de vroegere en latere woordige redacties te doen deelen.

De geweldige vooruitgang in den taatsten speciaal wat Oost-Indië betreft, op economisch gebied, de even groote evolutie op geestelijk gebied, de Heer van Zuylen niet meer mede kunnen kennen. Die evolutie heeft de taak van de tegenwoordige redactie zeer moeilijk gemaakt, en de redactie, waarop zij de uitwassen der evolutie en de agende van eenige heethoofden bestrijdt, verdient in opzichten onze volle waardeering.

H. H. van B...

(K. H. H. VAN BERNARDI)

Cannes, 25 Februari 1925.

¹⁾ In alphabetische volgorde hunner namen.

Brandstoffenhandel H. HAVING
 Oud-Gezagvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië

Lid van de Vereeniging „Oost en West”
 Leverancier van het Koninklijk Instituut
 v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-I.

Kantoor: HOEKKADE 13a - DEN HAAG - TEL. 1062

Official **Ford** Dealer
THE UNIVERSAL CAR

Reinkenstraat 1 K Garage „Hamim”, H. Wegerif Den Haag, Tel. 34215
Service - Automobielen-Onderdeelen

Na een Kwart-eeuw.

Men vraagt mij mijn oordeel over de wijze, waar- het „Koloniaal Weekblad” wordt geredigeerd. Wel, omdat ik: „gedurende meer dan een kwart eeuw met de Vereniging „Oost en West” heb geleefd.”

Het stemt den mensch weemoedig wanneer zijn zoo „bij kwart-eeuwen” wordt uitgemeten. Het komt dan iets bij hem op van de wond're naaming, door Josef Israëls zoo wonderschoon uitgedrukt: „als men oud wordt” uitgedrukt.

Zoo achter mij ziende zie ik de forse gestalte den oprichter van „Oost en West” oprispen; ik aan de dagen, dat ik — in dien tijd een naam feit — promoveerde op een „Koloniaal” relatie; herdenk ik hoe — twee kwart-eeuwen — ik aan de Utrechtsche hoogeschool „swam”, waar zoo iemand „ut den Oost”, mits „shikt”, kameraadschappelijk opgenomen, er een klein beetje op werd aangekeken. Ja, voel over iets van de bliken vol verbazing, als de in zijn college over verzachtende omstan- den en toerekenbaarheid, het, met een krach- g-klank, had over den mata-glup- of over den toestand.

En nu? hebben de Utrechtsche studenten het over de rechtsche faculteitsplannen. Nu steit en verde- mijn opvolger in 1925 (want ik ten praeses van de juridische faculteit van het Utr. Corps) moties betreffende vestiging van leer- ten ter opleiding van bestuursambtenaren voor Indië!

Welk een evolutie! „Oost en West” daaraan deel gehad? geloof van wel. Ik geloof, dat de rustige, ge- delijke leiding der Vereniging, vooral van het Weekblad, zeer zeker invloed heeft uitgeoefend.

„Gemoedelijk” niet in den zin van een Garten- gemoedelijkheid, zoo met een titelplaatje, op vertegenwoordigers der verschillende be- lingsgroepen vreedig aan een theetafel (leden een gezin!) zijn aangezeten. Maar „gemoede- omdat uit de hoofdartikelen, meer bijzonder de persoverzichten — uit de Europeesche, naast de Inlandsche en Chineesche pers — trouw- bleek wat daar leefde in de gemoederen van velen en verschillende die daar ginds leven, en.....denken.

Dezen zin heeft, naar ik meen, het Weekblad zijn taak en roeping beantwoord.

(Handwritten signature)

(Mr. A. J. E. A. BIK)

's-Gravenhage, 1 Maart 1925.

is mij onbegrijpelijk, dat het reeds vijfen- tig jaren geleden is, sedert ik het eerste num- van „Het Koloniaal Weekblad” van Oost en West in handen kreeg en er onmiddellijk door aan- waken werd. Want, hoewel in de emstandig- verkerend de uitvoerige en wetenschappelijke gesies over Indië te kunnen raadplegen, ge- ik behoefte aan een blad, dat zonder booge chappelijke pretenties, en evenzeer het vlakkige vermijgend, steeds helder en over- delijk de aandacht vestigt op de vraagstukken, onze Koloniën betreffen, op hetgeen daar ge- en in Nederland dienaangaande gearheid Daaraan heeft het Koloniaal Weekblad als uitmuntend voldaan. Op het breede veld der veltelijke stroomingen, der economische bewegin- en der vitale belangen van Inboorlingen der en der Nederlanders, alsmede in de rijke

DIL Jr., Sumatrastraat 348
b. d. Koninginnegracht
TELEFOON 10198

van alle soorten **VERSCHÉ, GEROOKTE** en **GEBAKKEN VISCHWAREN.**
SORTEERING VISCH-CONSERVES

litteratuur dienaangaande, is het een wegwijzer geweest, dien wij gaarne volgden. Moge het nog lang kunnen werken, om daardoor den band tus- schen moederland en koloniën hecht te doen blijven, op een redelijken grondslag.

(Handwritten signature: Dr. H. Blink)

(Prof. Dr. H. BLINK)

Den Haag, 27 Febr. 1925.

's-Gravenhage, 2 Maart 1925.

Mijne Heeren,

Over de wijze waarop het Koloniaal Weekblad geredigeerd wordt kan ik niet anders als mijne voldoening uitspreken. Het bevat behalve de zake- lijke advertenties een reeks van verhandelingen, schetsen en persoverzichten, die de belangstelling voor O. en W. Indië met hunne bewoners en hunne instellingen gaande houden. M. i. voldoet het als orgaan van de Vereniging Oost en West. Het is een blad, welks verschijning ik steeds met graagte tegemoet zie.

Hoogachtend,

(Handwritten signature: C. P. J. Bior)

(C. P. J. BIOR)

Geachte Heer Redacteur,

Gaarne voldoe ik aan uw verzoek, mij in uw brief van 22 Febr. gedaan. Sedert vele jaren lees ik met stijgende belangstelling ons Koloniaal Week- blad, het is zulk een waardevol orgaan tusschen leden en bestuur en een prachtig propagandamid- del. De redactie, steeds het doel nastrevend, de belangstelling voor onze Oost- en West-Indische Koloniën te verhoogen, is in haar streven ten volle geslaagd, haar en hare medewerkers komt een woord van warmen lof toe: zij hebben het Week- blad gemaakt, tot wat het thans is: een gaarne ge- ziene gast bij leden en belangstellenden.

Het zou diep te betreuren zijn, indien eventueel door kosten daaraan verbonden, het voortbestaan van ons orgaan in gevaar mocht komen, zulks mag niet geschieden! Dat, integendeel, het der tegen- woordige redactie moge gegeven zijn, met dezelf- den, onvolprezen ijver te kunnen blijven werkzaam zijn aan de verwezenlijking van ons Ideaal: ver- broedering der volkeren van Nederland en die zij- ner Overzeesche Rijksgebieden!

Hoogachtend,

De zeer trouwe lezere van het Kol. Weekblad

(Handwritten signature: W. C. Clifford Kocq van Breugel-Roelofs)

(Donsir. W. C. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL-ROELOFS)

Breda, 1 Maart 1925.

Na vijftwintig jaar.

Vijf-en-twintig jaar in dienst van Nederland en van Indië, in Oost en West: het is een tijdsduur van beteekenis. Met moeite begonnen, thans voor goed gevestigd: de beteekenis wordt nog groeter. Zóó is geworden dit werk van Kolonel van Zuylen.

Nu vraagt men mij, die gedurende dit geheele kwart eeuw met het Koloniaal Weekblad heb mede- geleefd, of naar mijn oordeel dit blad „aan zijn roeping en taak beantwoordt.”

M. DIJKERMAN
LAARZENMAKER, DEN HAAG

Levert op elk gebied **SCHOEISEL** naar maat

In Modellen, Kwaliteit en Prijs concur- reerend met de beste buitenlandse huizen.

Fred. Hendriklaan 198 - Tel. 51384

VAN GULIK's Wijnhandel
2e Louise de Colignystraat 75 Telefoon 72523
's-Gravenhage
Uitsluitend prima Wijnen, Whisky, Cognac
enz., van eerste klasse huizen

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.
Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH**
spreken en corresp. in slechts **1 MAAND.**
Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind.
ambtenaren dagel. ter inz.
Inst. „SANDERS” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

ZUID-HOLLANDSCHE BRANDSTOFFENHANDEL
Firma J. KUIJER
Levering van uitsluitend prima Brandstoffen
Regentesselaan 276 Den Haag
Telefoon 35659

BURGERS' FOTOHANDEL
STEENSTRAAT 84 . ARNHEM.
EN GROS EN DETAIL
Tropencamera's, 9 x 12, dubbelbodern uittrek, voor platen en filmpacks, hooglijf gepolijst, zwaar koper beslag, geel leder balg, koperen chassis in étui, dubbel anastigmat, f: 4.5 in compur ad f 35.- per stuk.
Prima metalen Tropencamera's, 9 x 12, dubbel bodern uittrek, voor platen en filmpacks, dubbel anastigmat, f: 5.4 met 3 chassis in étui ad f 45.- per stuk.
Metalen Tropencamera's, 9 x 12, tandradinstelling E. R. applanat f: 7.2 ad f 17.50 per stuk.
Prima Klappcamera's, 9 x 12, met 2 chassis, applanat f: 8 ad f 9.75 per stuk.
Filmpack Chassis, 9 x 12, ad f 1.60 per stuk.
Cassetten, 9 x 12, ad 55 cts. per stuk.
Automatische Ontspanner voor moment ad f 3.25 p. st.
Automatische Ontspanner voor tijd en moment f 6.- p. st.
Metaal Stativen, 4-deelig, f 3.50 per stuk, 5-deelig f 4.50 per stuk, 7-deelig f 5.75 per stuk. alle prima koper.
Ledertasschen, 9 x 12, krokodilpersing, fluweel gevoerd, ad f 5.25 per stuk.
Verder **AGFA** Filmpaks en Rollfilms, etc.
Conditie: 1/2 bij bestelling, 1/2 onder rembours.
Verpakking 3 pCt. der factuurwaarde.
Bij Engrosafname reductie.

P. B. v. MOORSEL & Co
Kerkplein 11-12 DEN HAAG Torenstraat 5
TELEFOON 12898

KARPETTEN TAPIJTEN LINOLEUM GORDIJNEN en LOOPERS
Speciaal adres voor het inrichten van woningen

Wordt gevestigd

Thomsonlaan 93
DEN HAAG

Vleeschhouwerij „Insulinde”

Ex-Leverancier van Z.-Excell. G.-G. van N.-I.
De Graaf van Luxemburg Stirum.

Uitsluitend Hollandsch Vleesch

Aanbevelend, **K. TERPSTRA**

J. L. DEBIJE : DEN HAAG

Weimarstraat 171 A en B Telefoon 35391

IJzerwaren, Gereedschappen

voor Vaklieden - Amateurs

Verzending naar de Tropen onder garantie

MAISON
DROUOT

Fred. Hendrikl. 85
Telefoon 52379

DEN HAAG

**Woning-
Inrichting**

Beleefd noodigen
wij U uit tot een
bezoek aan onze
Magazijnen
en Modelkamers

Tandarts LEO Mc SON

Prinsessegracht 6 Teleph. 10477

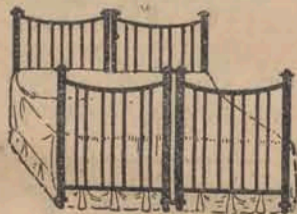
verzoekt de patiënten telephonisch
aanvraag

Rahinol behandeling (voor pijnloos
zenuwbehandeling)

W. J. M. SIMONIS'

**BEDDEN MAGAZIJN
GROENMARKT 34**

TEL. 14420 DEN HAAG

**GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN . MATRASSEN
DEKENS**

ONZE „PHOENIX" MATRASSEN (Gedep.)
OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGE-
NAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN
TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

The Mayfair School of Dancing

Juliana v. Stolberglaan 228 The Hague Telephone 70332

Privaatlessen — Clublessen

Jea's en Afterdinner-dances in Engelsch milieu voor besloten club

Vraagt inlichtingen aan de school s.v.p.

Ik herinner mij een gesprek van een tiental jaren geleden tusschen twee zeer bekende koloniale specialiteiten en mij. Het liep onder meer over het weekblad. Een van hen nam zeer weinig notitie van den inhoud; ik verdedigde den inhoud warm, al ontkende ik de gebreken niet. Tot ten slotte no. 3 met volledige instemming mijne verdediging tot de zijne maakte.

Waarop toen mijn gunstig oordeel gegrond was? Ik zet dit hier uiteen, omdat het bijna geheel nog dekt mijn oordeel van thans.

Een der belangrijkste rubrieken voor ieder die op de hoogte wil blijven met wat er voorvalt in, of betrekking heeft op de gebiedsdeelen van ons koninkrijk buiten Europa, is het Literatuur-overzicht. Volmaakt is ook dit nog wel niet, maar het geeft toch heel wat: het is zonder twijfel zeer goed verzorgd en tengevolge van die goede verzorging een betrouwbare gids voor velen.

Het Persoverzicht is eveneens een zeer welkom hulpmiddel. Het spreekt echter wel van zelf, dat hier zelfs van het streven naar volledigheid geen sprake kan wezen: alleen reeds de ruimte zou dit verbieden. Toch treft mij hier (niet in aangenamen zin), en dit geldt ook eenigermate van het Literatuuroverzicht, een niet geringe ongelijkheid. Het wil mij n.l. voorkomen, dat hier niet de noodige onpartijdigheid wordt in acht genomen en dat veel meer notitie wordt genomen van de persuitingen der behoudende richting in de koloniale politiek dan van de radicaal-vooruitstrevende, al wordt deze niet geheel vergeten. Ik hoop, dat deze, mij steeds weer treffende, ongelijkheid in behandeling moet worden verklaard door gebrek aan ruimte en een niet geheel juist kijk op de evenredigheid der dingen.

Wat de overige rubrieken betreft, het spreekt wel van zelf, dat mijn oordeel ook hieromtrent volkomen subjectief is. En dan aarzel ik niet als mijne meening te kennen te geven, dat ik nooit het Koloniaal Weekblad onvoldaan uit de hand leg. In elk nummer is steeds het een en ander te vinden, het lezen waard, soms overwaard, al is er natuurlijk kaf onder het koren.

Meer dan eens echter zijn bij mij vragen gerezen ten opzichte der rubriek „Uit den verren vreemde". Niet ten aanzien van de wijze waarop haar bewerkker zich van zijn taak kwijt. Wat hij zegt is uitstekend. Maar omtrent de keuze van de onderwerpen, die hij uit het vele wat er te behandelen viel, heeft op den voorgrond gebracht, kan natuurlijk verschil van gevoelens bestaan. En ook omtrent deze vraag, of bij het vele belangwekkende dat zich thans biedt op eigen koloniaal terrein de rubriek „Uit den verren vreemde" niet te veel plaats ontnemt aan de rubrieken aan eigen terrein gewijd. Deze vraag is echter een uiting van geheel subjectieven twijfel en ik ben overtuigd, dat vele lezers dien twijfel niet zullen deelen. Misschien is mijne opmerking wel voor velen aanleiding, om hun instemming juist met deze rubriek te betuigen, een succes, dat ik den bewerkker gaarne zou gunnen.

Ziehier mijn vóór en tegen den inhoud van ons weekblad en wijl de inhoud vooral het werk der redactie is, is dit tevens mijn vóór en tegen de wijze waarop deze haar werk verricht. Het vóór overweegt zóó sterk, dat ik het Koloniaal Weekblad nog menig kwart eeuw toewensch, zoodat niet onder dezelfde redactie (immers ook voor redacteuren zijn helaas! leeftijds grenzen), dan toch onder opvolgende redacties, welke in de lijn blijven der tegenwoordige.

J. E. Heeres
(Prof. Mr. J. E. HEERES).

8 Maart 1925.

HEEREN MODE ARTIKELEN

G. DE VRIES - REINKENSTRAAT 36

**SPECIALITEIT IN HEEREN HOEDEN
OVERHEMDEN EN DASSEN**

Bij het 25-jarig bestaan van het „Koloniaal Weekblad".

Het was op 24 November 1899, dat ik voor eerst kennis maakte met Kolonel van Zuylen, wandelden van het Zuidholl. Koffiehuis naar Heerengracht, toen hij mij zijn plannen uiteen voor de oprichting der Vereeniging „Oost en West". Bij een latere ontmoeting te Amsterdam, werd op te richten orgaan besproken en was er een meningsverschil, daar ik meer voelde voor een propaganda in de bestaande bladen, dan voor een eigen orgaan. Ik vreesde, dat een eigen orgaan alleen gelezen zou worden door personen, die Indië hadden geleefd.

De redactie kan beter dan ik beoordeelen of mijn ervaring mijn vrees al of niet bevestigd heeft, elk geval moet ik thans erkennen, dat mijn vreeschen onuitvoerbaar gebleken zouden zijn.

Ik verheug mij, dat het Koloniaal Weekblad stand kwam en dat dit blad gedurende 25 jaren op bewonderenswaardige in slaagde de meest solute neutraliteit te handhaven. Ik heb het geregeld gelezen, het is steeds goed georiënteerd, het brengt een aangename, dikwijls boeiende lectuur, die ik steeds van de eerste tot de laatste zijde doorzie.

Wie dit blad geregeld leest, krijgt een goed knoep overzicht van de wijzigingen in het bestaande en de stroomingen in het maatschappelijk leven. Hij vindt er korte besprekingen der literatuur, de titels der in tijdschriften verschenen verhandelingen, waaruit men dan naar eigen behoefte de keus kan doen voor verdere studie. Velen hebben wellicht eerst door dit blad kennis gekregen van de West-Indische koloniën of hun belangstelling voor voelen toenemen.

Bijzonder aantrekkelijk waren dikwijls de historische beschouwingen, kort en duidelijk de besprekingen van algemeen Oostersche of koloniale toestanden. Het is merkwaardig hoeveel dit in klein bestek zijn lezers aandeedt.

Moge de redactie voortgaan op den eenmaal geslagen weg en nog vele jaren kennis verspreiden en belangstelling blijven wekken voor „Oost en West".

Kohlbrugge

Utrecht, 3/3 '25.

(Prof. Dr. J. H. F. KOHLBRUGGE)

Utrecht, 26 Febr. '25.

Geachte Redactie,

Gaarne voldoe ik aan Uw verzoek, U mijn dank te kennen te geven omtrent het redigement van het „Koloniaal Weekblad", en vergun schrijven over te nemen in dat Weekblad.

Hoevele jaren men ook in onze Oost- of West-Indiën heeft doorgebracht, men heeft toch niet kunnen bereizen en alle toestanden kunnen nemen en zoo vindt men heel veel in ons blad, wat de lezing van het blad loont, ook al men nog zooveel mededeelingen over allerlei in de groote dagbladen hier te lande. Vooral de beschrijvingen en de ervaringen van de personeel zelf, in Oost- en West-Indië opgedaan en heel andere rubrieken acht ik zeer belangrijk, zoodat ik kom tot de slotsom, dat ons „Koloniaal Weekblad" zeer zeker beantwoordt aan het Doel en Streven der Vereeniging „Oost en West".

Hoogachtend,

J. E. van Oeveren
van Schiedam

(Mevr. J. E. VAN OEYEREN—VAN SCHIEDAM)

Het van OUDS BEKENDE en SOLIDE ADRES

voor het betere genre LINGERIES, KOUSEN
TRICOTGOEDEREN en CONFECTIE is

N.V. Manufacturen Magaz. „HET ANKER"
Veenestr. 49, Tel. 12491, Heulstr. 27, Tel. 14107, 's-GRAVENHAGE

BILLIJKE PRIJZEN. :: :: BILLIJKE PRIJZEN.

MATHEU PIETERS

Art. Photographe
PRINSESTRAAT 80 (en face Molenstr.)
LA HAYE

Geopend van 9-6 uur
Zondag en Feestdagen gesloten

Amsterdam, 24 Februari 1925.

Hooggeachte Redactie,

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 22 Februari is het mij aangenaam U te kunnen mededeelen, dat m.i. het Koloniaal Weekblad het eenigste weekblad is dat een duidelijk overzicht geeft van hetgeen er in onze Koloniën omgaat.

Wat er echter aan ontbreekt is een sprekend omzoodat het, waar het op de leestafels ligt, wat opvalt en tot lezen noedt. Maar wat den inhoud betreft, daarvoor breng ik U mijn hulde. Met vriendelijke groeten,

Hoogachtend,

(L. D. PETIT JR.)

Freiburg i/Br. 9 Maart 1925.

Zeer geachte Redactie,

Volgaarne voldoet ondergeteekende aan Uw verzoek om, behorende tot hen, die reeds lid van Oost en West waren toen het Koloniaal Weekblad in 1900 werd opgericht, zijne meening te uiten over de wijze, waarop bedoeld blad in al de jaren van zijn bestaan is geredigeerd geworden. Hij durft zijn overtuiging neder te schrijven:

Dat de redactie in niet geringe mate heeft bijgedragen om de kennis van het tropisch gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden te verbreiden en te vermeerderen, waarvoor, zoowel in het belang van die landen zelf als van Nederland, nimmer genoeg gedaan kan worden.

Dat het orgaan der Ver. Oost en West reeds van het begin af in de kwarteeuw van haar bestaan opnemende mate en op krachtige wijze is werkzaam geweest om het ledental van O. en W. te vermeerderen en dat het als propagandamiddel veel heeft gesticht, steunende deze overtuiging op het feit dat vele aan ondergeteekende bekende personen na eenigen tijd geregeld kennis te hebben genomen van den inhoud van het weekblad, tot lid van de vereeniging zijn toegetreden.

II. Dat de belangrijkheid van den inhoud van het genoemde weekblad op politiek-, bestuurs-, wetenschappelijk-, cultuur-, onderwijs-, geschiedkundig-, journalistiek- en litterair gebied steeds is toenemen, hetgeen heeft bevorderd, dat het ook voor hen, die na volbrachte loopbaan in Oost- en West-Indië in het moederland zijn teruggekeerd, een aantrekkelijk blijft als voorheen, daar het voorziet in de door hen gevoelde behoefte om gehoord op de hoogte te worden gehouden van alles wat in de Indië voor belangrijks voorvalt of voor over tropisch Nederland in het moederland geschiedt en geschreven wordt.

III. Dat het kort samengevat mag dus beweerd worden dat de redactie van het orgaan der Vereeniging Oost en West op een succesvollen arbeid gedurende verlopen kwart eeuw kan terugzien en neemt ondergeteekende de vrijheid haar met dit zilveren jubileum geluk te wenschen en de hoop uit te spreken ook in de volgende jaren het door haar uitgegeerde weekblad in groei en bloei moge toegenomen en daardoor ook het voortbestaan der Vereeniging Oost en West moge verzekerd blijven.

Hoogachtend,

Uw dw

(W. J. A. RAIDER.)

Aangeboden

een prachtige ruime **Suite met Serre, Erker en Balcon**, heerlijke tafel en goede bediening, voor zeer billijken prijs, op zeer mooie stand. Brieven onder letter G. S. aan het Bur. v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

Aan de Redactie van het Koloniaal Weekblad.

Voldoende aan het verzoek, vervat in Uw schrijven van 20 dezer, verklaar ik gaarne, dat naar mijne bescheiden meening de wijze, waarop het Koloniaal Weekblad geredigeerd wordt, ten volle beantwoordt aan de bedoeling, waarmede dat blad vijf en twintig jaren geleden is opgericht door wijlen Kolonel G. E. V. L. van Zuylen.

Met zorgvuldige inachtneming van de voor dit blad zóo noodige neutraliteit in de Koloniale politiek, blijft de inhoud daarvan beperkt binnen het kader van de behartiging der belangen omschreven in de Statuten van de Vereeniging „Oost en West.”

Met genoegen las ik in de rubriek „Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt” in de laatste nummers van dit blad de indrukken van het Java-Congres door Mevrouw G. van Beresteyn-Tromp. Moge ook — na haar vertrek uit Indië — deze rubriek door andere correspondenten rijkelijk van copy worden voorzien.

Ten slotte wensch ik de zoo ijverige redactie van het Koloniaal Weekblad nog vele jaren van vruchtbare werkzaamheid toe bij de vervulling van hare zóo belangrijke taak.

Met hoogachting teeken ik mij,

Uw Dw.

(Luit.-Generaal C. ROST VAN TONNINGEN.)

De documentatie in „Het Koloniaal Weekblad”.

Er zijn in *Het Koloniaal Weekblad* eenige vaste rubrieken, die niet bijzonder opvallen aan den oppervlakkigen lezer, doch die het blad maken tot een betrouwbaaren vraagbaak op het gebied van documentatie, omdat ze zoo bijzonder goed verzorgd zijn en zoo uitnemend worden geredigeerd.

Dit is in de eerste plaats de rubriek *Van Week tot Week*, die in zeer korte berichtjes een dagelijksch overzicht geeft van het zoogenaamde Indische nieuws. Wij brengen hierbij een woord van hulde aan den samensteller voor de oordeelkundige keuze van zijn onderwerpen.

In de tweede plaats het *Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften*, dat een unicum is in de in Nederland verschijnende dag- en weekbladen. Het is verdeeld in drie deelen: uit de Europeesche pers, uit de Inlandsche pers en uit de Chineesche pers. Wij lezen het steeds met groote belangstelling, want wij maken daardoor kennis met velerlei stroomingen in de zoo gecompliceerde Indische maatschappij, met haar verschillende bevolkingsgroepen, wier belangen niet altijd evenwijdig loopen.

In de derde plaats het *Literatuuroverzicht*. De groote gaven als bibliograaf van den secretaris der redactie W. C. Muller, wiens naam wij noode missen in het hoofd van *Het Koloniaal Weekblad*, komen in deze oogenschijnlijk ondergeschikte rubriek schitterend naar voren. Wij hadden het menigmaal aan dit overzicht te danken, dat onze aandacht werd gevestigd op publicaties, zelfs van technischen aard, die wij anders niet zouden hebben gekend.

Wij meenden bij gelegenheid van het 25-jarig

VERLOFGANGERS!

Wanneer U zich in **Den Haag** vestigt, laat dan al uw **Wasch- en Strijkgood** behandelen bij de

Stoomwasscherij DE KRUYFF,
NOORDERBEEKSTRAAT 82 — TELEF. 36207

Voor het niet wegraken van goed wordt ingestaan.

Maison ELEGANTE**Dameskleeding**

CHIQUE Coupe

APARTE Modellen

NOUVEAUTÉ's

voor de billijkste
prijzen

OOK MODERNISEEREN

Gelebesstraat 32 - DEN HAAG - Tel. 13885

A. HENRY - HORLOGERIE

DEN HAAG

UTRECHT

Fred. Hendriklaan 248

Twinstraat 24

EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË**Garage en Stal „WITTEBRUG”**

M. TH. VAN 'T SANT

Badhuisweg 245

Telefoon 50353

Luxe Auto Verhuuronderneming, ook per maand

Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag**Haarlem en Omstreken.****STOEL'S**

WONINGBUREAU
BLOEMENDAAL

VRAAGT GRATIS WONINGGIDS EN INLICHTINGEN

Fa Th. A. KLINKHAMER

APOTHEKER

KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM

TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen

Verbandstoffen, Specialité's

Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)

Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

MODELINDESCHOOL TE HILVERSUM.

LAGERE SCHOOL VOOR JONGENS EN MEISJES.
MIDDELBARE SCHOOL VOOR MEISJES.

Gezonde, gezonde ligging. Kleine Klassen.
Prospectus op aanvraag.

De Directie:
G. J. THOMASSEN, Ministerpark 8.
E. J. F. SCHMIDT, Heuvellaan 6.

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole“
 Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
 Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER, Lid der Ver. „Oost en West“

BLOEMENDAAL.

BESCHIKBAAR.	Hotel „RUSTHOEK“ Bloomendaal REIJNDERS, Prop. Lid der Ver. „Oost & West“
--------------	---

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. Str. k. en w. opdelegeerk.	PENSION „QUIST“ Stadhoudersplein 17-19 Tel. 51 23
Hotel Rest. „DUINOORD“ Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. OOSTERWIJK & V. D. LUUR	Huize „Elisabeth“, Valken- boschkade 670 en 672. Familie-Pension voor Dames en Meisjes.
Hotel „Promenade“, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454 Prachtige ligging. Matige prijzen.	VILLA GRETHALIA Pension Stouthamer L. de Colignyplein 14 kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.
Restaurant RITZER, Park- straat, Telefoon 13903, Menu f 1.25, Soep, Scho- tel naar keuze, Pudding.	Pension W. WILLEKE, Lu- beckstr. 57-59, Den Haag Fam. Pens. Ref. van voor- aanst. Ind. Fam. voorh.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR.	BESCHIKBAAR.
--------------	--------------

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOUTWEG 91 TELEFOON 52564
 Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel
 „Kurhaus“, één minuut van het strand en bij de haltes der
 trams naar Den Haag en Rotterdam.
 Stroomend water. Electricisch licht.
 Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon.
 Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen.
 Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel
 Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

Kasteel „Oud-Wassenaer“

Telefoon Kievit 571
 15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
 Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort Matige pension-prijzen

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
 Diners aan huis bezorgd

Holl.-Indisch Restaurant „NOBACK“

Sweelinckstraat 158 Telefoon 36257

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.
 Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK

Pension Restaurant
 Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstraat 158

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE

BROODJES PEKELVLEESCH
 RO-STBEEF
 HAM, ENZ.

Aanbevelend, W. F. KLINK,
 Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811
 Wordt ook thuis bezorgd.

Ringers Bonbons

1ste klasse Ned. Fabrikaat RINGERS - Rotterdam
 Alkmaar

bestaan van het weekblad er de aandacht op te mo-
 gen vestigen, dat dit periodiek in dit opzicht een
 eenige plaats inneemt in de koloniale literatuur.

R. van Sandick

(fr. R. A. VAN SANDICK).
 Hoofdredacteur van De Ingenieur.

Een voor-bezoek aan de Ned. Jaarbeurs

Maandag 9 dezer, om 11 uur v.m. vereenigden
 zich een groot aantal genoodigden, o.w. ook de
 Redactie van het K. W., vertegenwoordigd door den
 Secretaris der Vereeniging, in de conversatie-zaal
 van de Stichtsche Industriele Club, in het Jaar-
 beursgebouw te Utrecht, voor een voor-bezoek aan
 de den 10en d.a.v. officieel geopende 12e Jaarbeurs.

In aanmerking genomen dat de uitnodigingen
 van den Raad van Beheer de Pers, en dan allereerst
 de Dagbladenpers golden (ook buitenlanders waren
 aanwezig) zoo is deze eerste uitnodiging aan de
 Redactie van het K. W. dezerzijds opgevat als een
 bijzondere attentie, waarvoor hier gaarne een woord
 van erkentelijkheid wordt uitgesproken.

De Secretaris-Generaal, de heer W. Graadt van
 Roggen opende op het bovengenoemde uur de
 bijeenkomst met een zakelijke, boeiende, met
 groote aandacht beluisterde rede over het Jaar-
 beurswezen in het algemeen en over deze Beurs in
 't bijzonder. Deze rede, doorweven met belang-
 wekkende economische beschouwingen ving aan
 en sloot met de woorden uit een dichterlijk frag-
 ment: „de zon breekt door“, waarbij spr. evenwel
 niet naliet dien jubeltoon niet al te fors aan te
 slaan.

Vervolgens een bij uitstek verzorgd noenmaal, dat
 nog voorafgegaan werd door een korte wandeling
 door het gebouw, waarvan het doel was een bezoek
 aan de groep Bouwmaterialen. Na den disch, aan
 welken de heer Dr. Rademaker, Redacteur van het
 Vaderland, gelegenheid vond om, namens de aan-
 wezigen, den Raad van Beheer te bedanken voor
 zijn schitterende ontvangst, volgde een bezoek aan
 de Koloniale afdeling, waar de Voorzitter van de
 Jaarbeurs, de heer Dr. Koningsberger — wetwil-
 lend en vertrouwd mentor — de gasten rondleidde,
 die overal van deskundige zijden inlichtingen
 mochten ontvangen. Waar het eenigszins „mosterd
 na den maaltijd“ zou zijn in dit verslagje op te
 sommen al datgene wat de Koloniale afdeling te
 aanschouwen en te bewonderen gaf, daar dit nu wel
 van algemeene bekendheid is, zoo wordt het dan
 ook nagelaten. Alleen zij vermeld, zonder daarmede
 aan het overige geëxposeerde iets te kort te doen,
 dat vooral de luxe-hut van den in Frankrijk in aan-
 bouw zijnden stoomer der Maatschappij Nederland
 — vertrek naar Indië 21 November e.k. — veler
 oogen tot zich trok. De N.V. Nederl. Fabriek voor
 Bestimmeringen v.h. Gebr. Reens te Amsterdam,
 heeft alle eer van dit „vaderlandsch fabriekaat“.

Gedenkteeken voor Kapitein Tismeer.

In het *Orgaan van de N.-I. Officiersvereeniging*
 en in het *Ind. Milit. Tijdschr.* treffen wij aan een
 door de heeren Jhr. L. W. van Suchtelen, C. Onvlee,
 H. Yssel de Schepper, C. W. Pantekoeck, J. J. B.
 Giebing, F. Kroon en E. de Bakker ondertekenden
 oproep van den volgenden inhoud:

Kameraden! Allen, die het voorrecht hebben ge-
 had onzen, helaas, zoo vroeg ontslapen makker te
 hebben gekend, zullen even smartelijk als onver-
 wacht zijn getroffen door het bericht van zijn over-
 lijden te Soerabaja op den 10en November j.l. Te
 dieper was ons leedwezen, omdat wij, vër van hem

BESCHIKBAAR.

Pension Mevrouw OP 't HO

KRULLELAAN 37

Munt uit door goede keuken
 en billijke prijzen

Wordt door gegoede Indische Familie's aanbeve

vandaan, op onvoldoende wijze van onze be-
 stelling konden doen blijken, hetgeen niet heel
 gelaten bij ons een pijnlijk gevoel van onvol-
 heid te wekken.

En het is dan dat wij, na overleg met de
 laten betrekkingen, met beide handen de eers-
 tegenwoordig, welke zich voordeed, hebben aang-
 pen om op meer blijvende wijze de nagedacht
 van onzen betreurden makker te eeren. Het
 beeld, dat voor ons het meest aantrekkelijks
 is de plaatsing van een gedenksteen op diens
 ste rustplaats, voor de verwezenlijking waarvan
 hierbij de medewerking inroepen van u allen.
 Tismeer hebben gekend als een bij uitstek
 kameraad, wiens vele gaven van hoofd en hart
 gemeengoed waren van allen in zijn omgeving
 van wiens levenslust een heilzame invloed uit-
 op hen, die neiging hadden het hoofd te
 hangen.

De bijdragen kunnen worden overgemaakt
 den secretaris-penningmeester van het comitè
 heer F. de Bakker, Soembawastraat 6, Banda
 Deze oproep nemen wij gaarne in het
 Weekbl. over; wellicht zijn er onder onze
 goede bekenden van wijlen kapitein Tismeer
 met het plan instemmen en het daadwerkelijks
 den willen steunen.

Het Bevolkingsvraagstuk in de Buitengewesten.

Een vertegenwoordiger van het Soer. Hbl. Java
 Soerabaja een onderhoud met den heer Tillema
 toen hij onlangs op Java terugkeerde van zijn
 derzoeksvreizen in de Buitengewesten.

Op een vraag of hij tevreden was met de ver-
 loopige resultaten zijner zoo vermoedende en k
 bare reis, luidde het antwoord bevestigend.

De heer Tillema heeft overal besprekingen
 voerd met bestuursambtenaren, zendelingen,
 sionarissen en particulieren.

Om het bevolkingsvraagstuk goed te kunnen
 grijpen, dient men zich — aldus de heer Tillema
 in de eerste plaats rekening te geven van het
 gende:

Java is uiterst dicht bevolkt, de buitenbezittingen
 daarentegen zijn zeer dun bevolkt. Zowel op
 als de buitenbezittingen heerscht overal hetzelfde
 tropische klimaat.

Welke factoren zijn er de oorzaak van, dat
 buitengewesten zoo uiterst schraal bevolkt zijn?

Uit een economisch en cultureel oogpunt be-
 is het bevolkingsvraagstuk van zeer groot belang.

De regeering heeft er nooit ernstig naar gestreeft
 dat vraagstuk te trachten op te lossen.

Emigratie en immigratie zijn lapmiddelen.
 Eerst dient te worden getracht cijfers te ver-
 melen betreffende kindergeboorte en -sterfte.

Door welke factoren wordt het geboorte-cijfer
 invloed?

Voornamelijk door ziekten: malaria, mijnworm-
 ziekte, framboesia en niet het minst door geslacht-
 ziekten, voorts door de maatschappelijke positie
 der vrouw, waardoor vaak abortus in de hand
 wordt gewerkt.

Nogmaals: de regeering moet beginnen met
 onderzoek te doen instellen naar het cijfermaterieel.

Dr. A. C. Kruyt, de bekende zendeling te
 dolo, aan het Posso-meer, heeft al zijn goeroe's
 getale van 70 à 80, de kampongs ingestuurd om
 te gaan hoeveel kinderen, jongens en meisjes
 worden geboren en er sterven en hoeveel keeren
 vrouwen er trouwen. Hierdoor beschikt dr. K. thans
 over betrouwbare gegevens betreffende het ge-
 boortecijfer in die streek.

Op deze wijze dient te worden voortgegaan, ook
 van regeeringszijde.

Kristal, Porselein, Luxe Artikelen

W. KONIG

Prinsestr. 92 naast de Fotogr. - Tel. 14779
 Valeriusstr. hoek Dunklerstr. - Tel. 33459

Tafel-, Ontbijt- en Theeserviezen

ONDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULPHoofdkantoor: 's-**GRAVENHAGE**, Kortenaerskade 3. Bijkantoor: **BATAVIA**, Voorrij Zuid.**Gunstige Tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.**Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de **O. L. V. E. H.****Oproep.**

Met verwijzing naar het artikel in het Kol. Weekblad van 23 Dec. 1924: „De Nederlandsche Reisvereniging”, door Mr. M. J. van der Flier, Algemeen Voorzitter dier Vereniging, worden zij die aanmerking wenschen te komen voor reisgeleiden van gezelschappen naar Genua en Marseille, verzocht zich schriftelijk te wenden tot het hoofdbestuur der Vereniging „Oost en West” dan wel tot dat van de Nederlandsche Reisvereniging, Singin Emmakade 46, Den Haag.

Van Week tot Week.**11-17 MAART.**

Indische leerstoelen te Utrecht. Prof. Dr. J. de Louwer heeft over deze aangelegenheid in een vergadering van den Senaat der Utrechtsche Universiteit een praeadvies uitgebracht, hetwelk in extenso werd opgenomen door de N. R. Ct. van Wo. 11 Maart en waarin de voorgenomen vestiging op verschillende gronden werd verdedigd.

Daarentegen zijn er ook weer stemmen tegen de oprichting opgegaan, zoo o.a. van de zijde van den oud-voorzitter van den Volksraad, Mr. Dr. Schumann, die, volgens een Aneta-telegram van 15 dezer, in een persgesprek heeft gezegd „geen sympathie te hebben voor de stichting van de Indische faculteit aan de Utrechtsche Hoogeschool, maar hij vrees, dat de wetenschap daar niet volkomen vrijheid zal hebben en dat afgestudeerde bestuursambtenaren niet onpartijdig zullen staan tegenover de bevolking. Hij achtte Utrecht als plaats voor de stichting ongewenscht.”

Javaansch Nieuwsbureau. Op voorbeeld van het kortgeleden in Bandoeng opgerichte Inlandsche Persbureau Pait zal, naar de Darmo Kondo weet te melden, ook in Solo een dergelijk Javaansch Nieuwsbureau worden opgericht.

Verl van de Lampongsche Distrieten. Aneta meldt d. 11 dezer: De resident van de Lampongsche Distrieten, de heer L. Berkhout, repareert in Mei 1926 met pensioen.

Huisvesting in Semarang. Het Gouvernement en de gemeente Semarang zullen een Naamlooze Venootschap oprichten met een kapitaal van twee miljoen, waarvan een tiende gestort wordt ten behoeve van de Volkshuisvesting. Indien de Indische Begroeting voor 1925 in de eerste Kamer is aangenomen, zullen andere gemeenten dit voorbeeld volgen. (Aneta, 11 Maart).

Ontslag van de Indië-vliegers. Het driemanschap van den vliegtocht Holland-Indië zal nu ook te Rotterdam gehuldigd worden; de datum is vastgesteld op Za. 2 Mei a.s.

Mekka-gangers. Volgens een Aneta-telegr. van 10 Maart is voor de rest van het seizoen de afvaart van alle Hadji-schepen ingetrokken.

Op Java. In de week van 9 tot en met 15 Januari 1925 werden op Java totaal 511 gevallen van pest gerapporteerd, waarvan in de afdeeling Wonosobo 11, Temangoeng 76, Magelang 14, Djokjakarta 8, Soerakarta 37, Bojolali 70, Klaten 52, Salatiga 68, Semarang 2, Kendal 12, Pekalongan 2. In het regentschap Batang en afdeeling Pekalongan 44. In de afdeeling Tegal 16, in het regentschap Bandjarnegara en afdeeling Poerbolinggo 99.

Oetomo-Congres. Het Javaansche blad Sedioetomo meldt, dat thans met zekerheid kan worden gezegd, dat het 16e Congres van Boedi Oetomo in April a.s. te Semarang zal plaats hebben, ter bevestiging van het nationaal onderwijs en verkiezing van een nieuw hoofdbestuur.

Overlevering. Te Utrecht overleed, op den leeftijd van 59 jaar, de heer G. P. Swerver, gep. Officier van Gezondheid van het O.-I. leger.

Bezoek van de Staatsoverheid. De Staatscourant meldt: Medietoelagen zijn beschikbaar voor mannelijke Nederlandsche jongelieden beneden 28 jaar, in het bezit van de onderwijzersakte en genegen zich te verbinden om na verkrijging der hoofdakte in Indische dienst (openbaar onderwijs) te treden.

Bedrag toelage f 900 's jaars. Duur der toelage als regel 2 jaar, in bijzondere gevallen 3 jaar. Aanmelding per gezegd adres (gericht aan den

minister van koloniën) vóór 1 Mei. Over te leggen stukken: akten van bekwaamheid, puntenlijst onderwijzersexamen, geboorte-akte, bewijs van goed gedrag, militiebewijs. Tevens moet worden vermeld, waar men is opgeleid en waar men werkzaam is of was bij het onderwijs.

Indisch Genootschap. In een vergadering van het Indisch Genootschap te 's-Gravenhage op Vrijdag 20 dezer zal de heer P. Bergmeyer een voordracht houden over: „Zes jaar Volksraad-leven”.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.**UIT DE EUROPEESCHE PERS.****De economische opheffing van West-Batavia. Kolonisatie naar Zuid-Sumatra.**

Volgens het A. I. D. *De Pr. Bode* (6 en 7 Febr.) is het voorstel van den directeur van G. B. tot de economische opheffing van West-Batavia door de begrotingsvergadering aangenomen. Het bevat de bevoelingswerken van Tangerang, over een oppervlakte van 74.000 bouws, waarvan de kosten 10 miljoen zullen bedragen. Voorts den afkoop van de rechten op de particuliere Tjampealanden, groot 50.000 bouws en van ruim 40 particuliere landerijen rondom Tangerang, tezamen 72.000 bouws, waarvan de kosten onderscheidenlijk 6 tot 10 miljoen bedragen. Ten slotte den aanleg van een tramlijn van Buitenzorg naar Penjawoengan, kosten 3 miljoen, later den aanleg van landelijke tramwegen van Tangerang naar het Westen, en den uitbouw van de waterkrachtwerken der Tjampealanden. De uitvoering van het geheele plan zal alles met elkaar 30 miljoen kosten, die over tien jaren zullen worden verdeeld. Voor 1926 is 800.000 gulden uitgetrokken, waarbij de begrotingswetgever in beginsel moet beslissen over den aanvang van het geheele plan.

Het tweede goedgekeurde plan van het departement van G. B. omvat den lijnaanleg van Kedaton naar Gedongtataan, met voortzetting in Westelijke richting, met de gelijktijdige uitbreiding der kolonisatie en irrigatie van Zuid-Sumatra. Deze belangrijke uitbreiding der kolonisatie is alleen mogelijk, indien vaststaat, dat de noodige irrigatiewerken zullen worden aangelegd. De kosten worden geraamd op een miljoen in het geheel of jaarlijks f 100.000. Er is bij de plannen op gerekend, dat de f 350.000 aan voorschotten aan Javaansche kolonisten te verleen, niet worden terugbetaald. De kosten van den lijnaanleg Kedaton-Gedongtataan, en nog 25 K.M. verder, worden geschat op drie miljoen, waardoor een verbinding met de kust verkregen wordt. Het plan zal totaal f 4.350.000 kosten; voor voorbereidende werkzaamheden in 1926 kan worden volstaan met f 100.000.

De onrust in de Preanger.

De Locomotief (5 Febr.) dringt aan op een onderzoek naar de „diepere oorzaken”, die een gunstigen voedingsbodem voor het communisme bereid hebben: naar de economische positie van de betreffende bevolking, benevens naar den belastingdruk en de onderwijsgelegenheid.

De Indische Telegraaf te Bandoeng, over de rellietjes schrijvend, doet uitkomen dat de Inlandsche verpondingsbelasting te zwaar zou drukken en de sluiting der communistische scholen — veel te laat gekomen — ontevredenheid zou hebben gewekt.

De Deli Crt. (11 Febr.) betoogt daarentegen, dat men zich toch niet vleie met de ijdele hoop, dat de communisten, zelfs onder ideale omstandigheden, van hun propaganda zouden willen afzien. Geheel afgescheiden van het communisme moet de Regeering, gesteund door de P. E. B. en andere politieke partijen, streven naar alle verbeteringen, die door de sociale rechtvaardigheid en de economische mogelijkheid worden geboden.

Het milieu van den Indonesischen student. De Stovia.

Ook de *Java-Bode* (5, 6 en 7 Febr.) heeft enkele beoordeelingen over het Gedenboek der Indonesische vereniging opgenomen. Het blad zelf schrijft o.m.: Men wake toch in de allereerste plaats ervoor dat de jonge Indonesiërs in het Moederland in behoorlijke milieu's terechtkomen. Men late ze niet aan hun lot over, in een vreemd land, in havensteden en industrie-centra, vol uitheemsch, woelig gespuis. Waarom zijn zoo weinig deuren voor ze geopend? Waarom bemoeien zich de talloze Indische oud-ambtenaren, verlofgan-

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling
van Werken van verschillende bekende Meesters
tegen zeer lage prijzen
in de
KUNSTZAAL, ZEESTRAAT 65^a
naast Panorama Mesdag
Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

Melkinrichting
„HET ZUIVELHUIS”
Dagelijksche bezorging door de geheele stad van
Melk en alle Zuivelproducten.
Scherp concurrerende prijzen.
Adres: **Westerbaanstraat 26-28** - Telefoon 33512

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden
Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
tusschen de havens in den Nederlandsch Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië
Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK
van Stingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein
TEL. 52298 - DEN HAAG
Vraagt mijn uitgebreide collectie in **Whipcord en Tropical**
Prima Stoffen. Billijke prijzen.
Heeren Costumes v.f. f 60.- Dames Costumes v.f. f 70.-
Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Oppersien

H. HELMERS
BONISTRAAT 31 TEL. 14844
's-**GRAVENHAGE**
In **COMESTIBLES**
en **KOLONIALE WAREN**

Magazijn van
Keerenhoeden en Pelterijen
EDUARD PELGER
Prinsestraat 35 - Den Haag
Telefoon 13902

VERKOOPHUIS
Groot Hertoginnelaan 101
SPECIAAL VOOR INDISCHE FAMILIES
INGERICHT
Bestaat ruim 25 jaar
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

Hollandia's Drogisterij
Sweelinckstraat 199 - Den Haag
bij het Stadhoudersplein
Uw Duinoord 't geschiktste adres
Uw Chemicaliën, Verbandstoffen, Specialeits-geneesmiddelen, enz.

GALERIES DE FRANCE
FAHRENHEITSTRAAT 745
Bereikbaar met Lijn 3-7-12

AFDEELING
DAMESKLEEDING
LINGERIES
HOEDEN
EN KOUSEN

VERLOFGANGERS
wanneer U zich in Den Haag vestigt
vraagt dan eens prijsopgaaf voor **ALLE**
Electrische Artikelen aan bij:
K. C. CREMER Aert v. d. Goesstraat 10 Den Haag
Telefoon 54325

UIT DE VERTE
stelt de Radio U in staat de Savoy-
Havanah Band te Londen te hooren
VAN DICHTBIJ
kunt U echter de **RUSSIAN**
NORTH STAR hooren in het
PALAIS DE DANSE
Bezuidenhout II - Den Haag
Orchestre the Russian North
Star Jasz Band. Dir. **GEORGE**
NANCKCHOUNIAN.
Elken Zaterdag en Zondag Matinée v. 3.30 tot 5.30 u.

Willem v. d. Waals
HEERENKAPPER — v/h Chef van de Firma JUSTMAN JACOB
IEPLAAN, hoek Populierstraat No. 2 — Telefoon 31168
GEVESVIGD SEDERT 1916
VOLGENS DE MEEST MODERNE EISCHE INGERICHTE
Heeren Kapsalon
Grote Collectie **PARFUMERIËN** en **TOILETARTIKELEN**
tegen zeer concurrerende prijzen

E. J. VAN WESSEL
FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ
RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH
FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN
VLEESCHWAREN. UITSLUITEND te KWALITEIT
INLANDSCH VLEESCH
Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.
Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken.
Prompte en vlugge bediening.
TELEF. 53634 (3 lijnen) — DEN HAAG.

ZOUTMANSTRAAT 42 **DE RENTEKAS** 's-GRAVENHAGE
Effecten - Coupons - Rekening-Courant
Spaarkas renteverg. 4 pCt. **Safe-Inrichting**

gers, enz. zoo weinig met de Indonesische jeugd, die op deze wijze gestooten wordt in infectueuze kringen? Wij vragen niet om strafredeneringen in de groote Pers tegen deze opstandigen, voor een deel verzeild geraakt in milieu, waarin zij niet hooren en waarvoor ze te goed zijn. Neen, als wij de groote Pers in Nederland iets zouden willen vragen, dan is het dit:
Maakt propaganda voor het denkbeeld om der Indonesische studeerende jeugd de deuren der goedgezinde en beschaafde milieus te ontsluiten. Opdat ze gastvrijheid en geestelijk onthaal vinden ook daár, waar ze niet uitsluitend binnengehaald wordt om de geleerden der opstandigen te versterken, ook daár waar ze de gelegenheid vinden kan om zich rustig te ontwikkelen en te wijden aan het doel, waarvoor zij de zee zijn overgestoken: *Studeeren, en doordrongen geraken van het beste van Nederland's goetle trouw.*

In verband met de loopende geruchten, als zou de geest, welke zoo duidelijk tot uiting is gekomen in de jongste publicaties en besluiten der in Nederland studeerende Indonesiërs, ook reeds invloed uitoefenen op de in Indië eene hoogere opleiding genietende Indonesiërs, met name op de leerlingen van de Stovia, wendde Aneta (Deli Crt. 11 Febr.) zich tot den directeur dier inrichting, die de loopende geruchten, met betrekking tot de Stovia en derzelver naaste omgeving al dadelijk met de meeste stelligheid kon tegenspreken. De in Nederland uitgegeven brochures — zoo meende de directeur — gaan aldaar niet uit van de groote massa, doch slechts van een aantal wat heetgebakerde jongelui, terwijl de overgrote meerderheid zich afzijdig houdt. En ofschoon deze brochures ook in Indië onder de jongelui verspreid zijn, kan ik verklaren, dat zij geen weerklink gevonden hebben in de Indische wereld der studeerende jongelui. Er heerscht hier de rustige toestand, onontbeerlijk voor wie met vrucht zich willen toeleggen op de studie, en van eenige bepaalde ontevredenheid, noch roerigheid is hier sprake.

Doodslag op een assistent. De klap.
Op de onderneming M., in het Tamiangsche, is den 8sten Februari de assistent B. door een Javaanschen koolie met een mes zoo ernstig gestoken, dat hij spoedig daarna aan de ingetreden verbloeding overleed. De Deli Crt. van 9 Febr. geeft een verslag van het gebeurde. Een menschenleven viel, zonder dat dit in de bedoeling van den moordenaar gelegen had.
Het hoogst droevige geval, — waarin een verdienstelijk assistent en een goede koolie met elkaar in conflict kwamen, met een zoo droeve afloop — noopt de Deli Crt. (10 Febr.) tot enkele beschouwingen. Het blad, zegt o.m.: Hoe begrijpelijk, ja een oogenblik aangenaam, hoe noodzakelijk het ook somtijds zal kunnen zijn, om ter handhaving van de orde onder een honderdtal, of meer onontwikkelde arbeiders, de overtreding van een nadrukkelijke order met een klap te bestraffen, omdat die klap op dat moment het eenige praktische middel is, dat dadelijk inwerkt, daarnaast mogen we toch niet uit het oog verliezen, dat de klap bij den geslagene een ernstige verstoring van het evenwicht kan teweeg brengen. Vooral in het Oosten en vooral bij den Javaan, al kennen we ook in Nederland streken en groepen van arbeiders, waar een klap er toe zou kunnen leiden, dat naar het mes gegrepen wordt. Ieder planter, vooral assistent, die een klap uitdeelt, zet daarmee een oogenblik zijn leven op het spel, zoo goed b.v. als ten slotte elke vliegtucht, elke autotocht of spoorreis een zeker, zij het gering risico meebrengt, dat in de beide laatstgenoemde gevallen niet meer tot ons spreekt. Nu wagen wij het niet vast te stellen of een assistent geheel zijn werk kan doen, zonder af en toe, hoe zelden ook, eens een klap te moeten geven. Wij laten ook de moreele betekenis van de klap voor den verslagene in het midden. Maar wij meenen de vraag te moeten stellen of het streven van den planter er niet op gericht moet zijn, om zijn werk te doen zonder dat risico te loopen. Als die vraag bevestigend wordt beantwoord, dan dient er van planterszijde nog steeds gezocht te worden naar een weg en een middel om dit risico te ontkomen. En de Maatschappijen, de hoofdadministrateurs en de administrateurs zijn van hun kant, gezien hun verantwoordelijke positie, moreel verplicht om al het mogelijke te doen om dien weg te vinden. Dit is geen ziekelijke ethiek, geenszins, dit is de onafwijsbare verplichting van een ruwe werkelijkheid. Daarnaast moet zich elk assistent, die verantwoordelijkheid voelt jegens zichzelf of jegens familie en nabestaanden, er zich ook wel degelijk rekenschap van geven, welke gevolgen deze klap kan hebben. Wij weten, dat de zaak geenszins zoo eenvoudig is, als wij ze hier in de

theorie stellen, wij weten, dat er heel veel aan zit, wat met de groote moeilijkheden van het werk met somtijds onwillige elementen van een groot beidersbevolking samenhangt, maar we weten ook, er met goeden wil toch iets te bereiken moet zijn. neer alle betrokkenen daarvoor samenwerken. Wij den willen zeggen: *de klap moet verdwijnen, hoe ook.* Wij moeten de omstandigheden scheppen om mogelijk te maken, de betrokkenen bij onze cultuur de blanke zoowel als de bruine werknemers heel daarop een onafwijsbaar recht en aanspraak.

De medische Conferentie. De mijnworm-ziekte.
In het Bataviaasch Nwsbl. (7 Febr.) treffen wij verslag aan van de opening van de door den Volksbond ingestelde medische Conferentie te Singaperbang. Vertegenwoordigd zijn: Britsch-Indië, Br.-Noord-Nieuw-Guinea, Ceylon, Ned-Indië, China, de F. M. S., Fransch-Indo-China, Hongkong, Japan, de Philippijnen, Nederlandsch-Indië en de Straits Settlements. De taak van het Bureau is het tegengaan van de verspreiding van epidemische ziekten van haven tot haven en van land tot land en de beperking daarvan in de landen van het Oosten, van Indië tot de Pacific-kust van Amerika, van Japan tot Australië en Nieuw-Zeeland. Het Bureau melen van de noodige gegevens, informaties om sanitaire maatregelen in de verschillende landen, alle zullen bijdragen tot een effectieve actie tegen de gemeenschappelijke vijand in deze landen. De middellijke instelling van het Bureau is mogelijk gemaakt door de edelmoedige assistentie van de Rockefeller Foundation, welke een aanzienlijk bedrag ter dispositie van den Volksbond heeft gesteld ter strijd van de onkosten voor de eerste vijf jaren.

Te Djokja vertoefte dr. Van Noort, die begin 1924 dr. Hydrick door de Rockefeller Foundation naar Java werd gezonden om een onderzoek in te stellen naar het voorkomen van mijnwormziekte, een taak, welke de R. F. voor de geheele wereld op zich heeft genomen. Het onderzoek werd in Bantam begonnen en Oostelijke richting voortgezet tot Besoeki, welk niet bezocht werd in verband met het ontbreken van behoorlijke communicatiemiddelen, terwijl bovendien van Oost-Java reeds voldoende gegevens verzameld waren. Nadat Pasoeroean was bezocht, werd het onderzoek over de zuidelijke residenties in westelijke richting vervolgd. De infectie met mijnwormziekte is op hoog; 80 tot 90 pct. van de bevolking is daarmee besmet, hetgeen niet wil zeggen, dat zij lijdende is aan die ziekte. (Bat. Nwsbl. 7 Febr.)

De Film-Commissie te Batavia.
De Bataviaasche corr. van de Locomotief (3 Febr.) bespreekt de Centrale Bioscoop-commissie te Batavia, hoe zij werkt, de nieuwe bioscoop-ordonnantie en er nog te doen valt. Wij vermelden hieruit een deelte:
Indien de filmcommissie in Indië alleen rekening te houden had met den invloed der films op het trekkelijk geringe aantal Europeesche bioscoopkekers, dan zou er inderdaad wel wat te zeggen voor het verwijt, dat haar van die zijde heel vaak dan wordt over haar „knip-manie”. Men verget echter al te grif, dat het bioscoop-publiek hier komt uit alle bevolkingsgroepen met hun ontzettend groot onderling verschil in cultureele ontwikkeling, dus ook in vatbaarheid voor de invloeden, welke de film uitgaat. De groote massa van het Indië publiek oordeelt niet met de gave des ondersche doch neemt zelfs de meest-buitenissige voorstelling als normaal en bouwt zich daaruit een beeld op de haar vreemde Westersche maatschappij. Het is dien invloed op de tienduizende onontwikkelde landers, die iederen avond in heel den Archipel de bioscoop genieten, dat de film-commissie hier lande in het bijzonder rekening heeft te houden haar censuur. Daarom wenscht ze geen honderd ters lange, gloeiende kus-scènes, geen erotische voorstelling, geen expositie van zooveel mogelijk welk naakt, geen brute mishandelings-scènes, minuitus uitgewerkte misdaden, geen schiet- raak-tooneeltjes tegen het gezag. En daar heeft groot gelijk in; want duizendmaal gevaarlijker dan verspreiding van immer, slechts in kleinen kring noten propagandalectuur, welke haat en minachting tegen den Westering zaait, zou de ongecensureerde vertooning zijn van dergelijke onware, doch hutoer voor ons zoo onbetekenend achten. Ware der commissie een verwijt te maken, dan zou het licht zijn, dat ze nog te weinig knipte. In menige

Haagsche Glazenwasscherij „Duinoord”
Schuytstraat 57 : DEN HAAG : Tel. 34644
FABRIEK VAN JALOUZIEËN, MARQUISEN
EN ROLLUIKEN
Levering van alle soorten Timmerwerk

TELEFOON 2353
„GARAGE ARNHEM” Utrechtscheweg 156, ARNHEM
LUXE VERHUURINRICHTING
Electrische Reparatie-inrichting. Levering van elk merk Auto, Motor of Rijwiel. Stalling, Boxes, Benzine Pomp, stock Goodyear Banden. — Free air station.
J. F. BLOMMESTIJN
TELEFOON 2353

Bij STEVENS & CO's EFFECTENKANTOOR

REGENTESSEPLEIN 24 DEN HAAG TEL. 34210-34211

Speculeert men alle fondsen met

10 % SURPLUS

OPGERICHT 1918

zonder verplichte bijstorting

sureerde film komen nog tal van scènes voor, waar zelfs de Europeaan moet begrijpen, dat ze ongezon- kost vormen voor het van critischen zin ontbloote landsche massa-publiek. Ze kan echter moeilijk an- re; wilde de commissie inderdaad haar leidend prin- ipe ten volle toepassen, dan zou daarmee feitelijk de koop voor Indië commercieel onmogelijk worden maakt.

De klewang-aanval bij de Kroëng Lawët.

De Atjeh-correspondent van de *Locomotief* (4 en 5 br.) geeft een belangwekkende beschrijving van de bovengemelde klewang-aanval in Juni 1924. Wij nemen hiervan o.m. dat de samenzweerders in het *Frang Sabil* opgezweept en bereid waren hun leven offeren voor de heilige zaak, om op deze wijze alle betingingen van het leven hiernamaals te verkrijgen. De gebeurtenis aan de Kroëng Lawët moet men meer zoeken in den soms verderfelijken invloed der amedaansche geestelijkheid. Voor een groot deel is de invloed der Oelama's (schriftgeleer- en Teungkoë's (geestelijken), die in de oude- tijden dikwijls de ziel van het verzet uitmaakten, roken door de invoering van het volksonderwijs, door de jeugd grotendeels onttrokken werd aan de invloed en zij in de kampongs niet meer de eenige intellectuelen waren, bij wie men zijn licht kon op- doen. Dit kon echter nog niet gezegd worden van de als de bovengebieden der Kaway XVI in de afdeeling Meulaboh, waar zich de Kroëng-Lawët afspeelde, met zijn geringe en verspreide bevol- king, waar ook nog geen scholen zijn gevestigd. Het is trouwens niet doenlijk vanwege de kosten om elke streek onderwijsinrichtingen te hebben. In der- oorden viert de macht en invloed dier lieden in alles zijn zij raadgever en hun advies wordt als opgevolgd. Hiertoe behoorde ook Teungkoë, de hoofdaanlegger, een geestelijke uit Tjanggèe. Alve door zijn eigen positie als teungkoë meunatha (geestelijke) werd zijn aanzien en invloed nog versterkt door de omstandigheid, dat zijn overleden vader in den omtrek bekend had gestaan als een kun- der Oelama. Door dezen invloed en het overwicht, het Teungkoë Oebit op zijn kampongenooten had, hem gelukte een aantal personen om zich te ver- melen, om de „compeuni" aan te vallen en zoo mo- het z.g. „maté sjahid" te vinden, d.w.z. het als lofsgetuige, d.i. martelaar, voor den Islam zijn le- te laten, waardoor, volgens de leer van Moham- ed, voor zulk een persoon de poorten van het para- ontsloten worden.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

Inlandsche Binnenlandsch Bestuur en de partij der leiders van de Inlandsche Beweging in Ned.-Indië.

II.

De Inlandsche leider wil zijn werk goed verrichten. Hij spreekt niet alleen veel met het volk, doch blijft overnachten in de desa in het voor nachtlgies aan- gesezen gebouw, waarin gewoonlijk veel personen zich verzamelen, zoodat langdurige vriendschap wordt ge- kweekt.

De Inlandsche volksleiders hebben er wel slag van de harten der bevolking te winnen, niet alleen ten- gevolge van de tentoongespreide tact, doch ook omdat geheel in de lijn blijven en geen hooghartige houding aannemen.

Van een verplicht hurken is geen sprake. De leiders drinken gezamenlijk met het volk een kop koffie en gebruiken daarbij brood, ketan of als ver- pering pisang goreng.

Houdt daarentegen een Inlandsch bestuursambte- nachterverblijf in de desa, dan is het dorps hoofd in de weer om de noodige voorzieningen te ne- en dat maakt met het vorenstaande een groot verschil.

Behalve de aangevoerde redenen, waarom de bestuursambtenaar, in vergelijking met de Inlandsche leiders, aan bestuursinvloed verliest, zijn er nog andere omstandigheden die dien toestand in de hand werken. Het is voldoende bekend, dat op de volksvergade- ringen van de partij der Inlandsche beweging tal van onderwerpen worden voorgebracht en behandeld, die verband staan met de in Ned.-Indië gevolgde poli- tiek.

Daarbij worden de verschillende artikelen van de be- rinde toekomstige regelingen uiteen gezet en aan het

gehoor verduidelijkt, vergezeld zoo noodig van advies of men zich al dan niet daartegen moet verzetten.

Die besprekingen leiden er toe dat de Inlandsche leider beter op de hoogte geraakt van den werkelijken gang van zaken in de dorpen dan de bestuursman in de desa, die, als er bijv. over de buitenlandsche poli- tiek gesproken wordt, daarvan bijna geheel onkundig is en met open mond zit te luisteren naar hetgeen hij te hooren krijgt.

Toch bewegen de leiders, zoowel als de inlandsche bestuursambtenaren, zich buiten hun ressort en hebben de laatste dus ook wel gelegenheid om eenigszins op de hoogte te komen van het wereldgebeuren, doch zij staan onverschillig tegenover hetgeen de Pers in de nieuwsbladen mededeelt en nemen geen kennis van de bewegingen en stroomingen in het buitenland.

Niettemin is het belangrijk voor hen te weten de be- handeling van zaken, bijaldien eene werkstaking in Australië uitbreekt en hoe de bemiddelingscommissie optreedt om de belangen van werkgever en werknemer met elkander in overeenstemming te brengen.

Het is niet zeker of de bestaande onverschilligheid der Inlandsche bestuursambtenaren ten deze voortspruit uit de gedachte, dat de gebeurtenissen in het buiten- land toch niet in Indië worden overgenomen, doch wel zeker is het, dat de leiders van de partij der In- landsche beweging er op verrouwen, dat de door hen medegedeelde buitenlandsche feiten de gedachten van de bevolking zullen bezig houden.

Dat is de reden waarom die leiders, door middel van de nieuwsbladen, hun kennis van toestanden en per- sonen elders, willen verrijken.

Ook willen zij kennis nemen van den inhoud der in Indië uitgevaardigde wetten en bepalingen en die toetsen aan hun kennis van de toestanden elders.

Voor de Inlandsche bestuursambtenaren zijn de wet- boeken meer voorwerpen van versiering, welke zij gaarne in hunne woning bewaren.

Het komt dikwijls voor, dat de Inlandsche Bestuurs- ambtenaar zich ambtelijk uitslovene, opgeschrikt wordt door het feit, dat de bevolking van een dorp of van een kleine vestiging, plotseling een persoon aan- wijst, dien zij, zonder dat hij eenig onderwijs of op- voeding heeft genoten, als haar leider aanwijst.

Er heeft dan eene vergadering van de dorpsbewo- ners plaats gehad, waarin Si Wongso of Si Prawiro zich heeft vooruitgeschoven en de hoedanigheid van tal van legale voorschriften heeft betwist.

De Inlandsche bestuursambtenaar kan aan dien toe- stand weinig doen en is wel verplicht er in te berusten.

Die toestand is het gevolg van de stille actie der leiders van de partij der Inlandsche beweging, die strenge discipline verlangen.

De vroegere onbekende Wongso of Prawiro wordt geëerbiedigd en door de dorpsbewoners weldra be- schouwd als te zijn een persoon, die bekwaam en ge- schikter is dan de Inlandsche bestuursambtenaar.

(Wordt vervolgd).

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Het optreden tegen den gewezen Keizer van China te Peking.

II (Slot).

De met de afgevaardigden van Generaal Feng Yü Hsiang gehouden besprekingen gaven geen aanleiding tot hevige zielsontroering bij den gewezen keizer; al- leen verzocht deze vrijheid van beweging, zoodat ieder- een die in China geniet.

Deze is toegestaan en heeft de Chineseche Republiek in de nieuwe voorwaarden de verplichting van be- scherming op zich genomen en in verband daarmee eene woonplaats aangewezen.

Wel heeft de ex-keizer eene poging beproefd te trachten bescherming te zoeken bij een der vreemde legaties, doch dit werd niet toegestaan.

Volgens verklaring van Dr. C. T. Wang zijn de Chi- neesche grooten te Peking wel verrast geworden door de vermelde behandeling van zaken, welke in de nieuwsbladen werd verspreid.

Niet alleen dat de regeeringspersonen niet op de hoogte waren van het gebeurde, doch ook Dr. Wang wist er niets van af, terwijl het aanleiding gaf tot een onrustigen gedachtengang bij het volk.

Ten einde te voorkomen dat de door Reuter ver- spreide telegrafische berichten verkeerd zouden wor- den begrepen, liet de politie te Peking op alle muren van de stad biljetten aanplakken, waarin eene uiteen-

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 20,045,032.-
Buitengewone Reserve - 22,860,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscredietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

GELD.

ROTTERDAMSCH CREDIETBANK

Corn. Speelmanstraat 7 - DEN HAAG - Tel. 71359

Kapitaal beschikbaar voor den Handel en particulieren,
2e hypotheek met borg, ambtenaren ook zonder borg.
6 pCt. rente en 2 pCt. administratiek. Geen nieuwe
levensverzekering vereischt. Indische verlofgangers met
2 borgen; kunnen ook verlofg. zijn. Postz. v. antw. insl.
Soliede tusschenpersonen gevraagd.

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-M^U BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a

DEN HAAG

TELEPHOON

14427

Wenscht gij te ontvangen te kwaliteit
brandstoffen, tegen billijken prijs en
gegarandeerde maat bel dan op 14427.

ETAGEWONINGEN TE HUUR

van af f 41.- per maand

in Bloemenkwartier te s-Gravenhage. Dagelijks
te bevragen: Valkenboschkade 400.

Kantooruren 9-12.30 en 1.30-5 uur.

Telefoon 31069.

Het beste adres

voor de levering van Koloniale Waren
en Comestibles is

P. VROLIJK, Haagschestr. 1

Telefoon 52159

THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

BOEKHOUDEN.

Grondig onderwijs in eenige maanden, mondeling en
schriftelijk (5000 oud-leerlingen). Prospectus met prima ge-
tuigenissen en opgaaft van leerboeken op aanv. bij

J. C. TER BRUGGEN

Leeraar Boekhouden M. O.

BOREELSTRAAT 5

LIJN A.

Maison H. HOEK - Den Haag
OBRECHTSTRAAT 295

Levering van Dames- en Heerenkleeding naar Maat
Atelier voor reparatiën en Keerwerk
Aan H.H. Ambtenaren gemakkel. betalingsconditiën

Comestibles- en Delicatessenhandel
JACQUES PIJL, Cuisinier

BLOEMENDAAL

Bloemendaalsche Straatweg 28-30 Telef. 22262

Zijweg 22 OVERVEEN Telefoon 2095

De Amateur
FOTO
HANDEL

TELEFOON 30098
GOUDSBLOEMLAAN 136
..... DEN HAAG

LENTE 1925.
Nu is het tijd om Uwe bestellingen te doen.

BIJ VESTIGING

te 's-GRAVENHAGE uit Oost- en West-Indië, is het vertrouwde adres voor RUND-, KALFS- en VARKENSVLEESCH bij

G. J. VAN 'T RIET
KRANENBURGWEG 91, TELEF. 50854

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij
GEBR. POLKAMP & Co.

Fabriek en Kantoor:
Wolfskuilsheweg - Telefoon 1641

Filialen:
ZIKKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BAHLMANN & Co.

GROOTE MARKT 13-14-15

NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres
voor
MANUFACTUREN
DAMES- en KINDER-CONFECTIE

THEO WANDERS & Co.

Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441

NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's

Zeergemakkelijke betalingsvoorwaarden
STEMMEN - REPEREEREN - VERHUREN - INRUILEN

NIJMEEGSCHE IJZERHANDEL

Molenstraat 79-81 Broerstraat 16.

Het meest gesorteerd en goedkoopste adres voor
Huishoudelijke artikelen, Gereedschappen, enz.

Vraagt prijzen s. v. p.

Verzending naar Oost- en West-Indië onder garantie.

J.H. KAPPÉ NIJMEGEN

BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDUIJNSTRAAT 15-17 - TELEF. 2336

Alle soorten Brandstoffen
prima en tegen concurreerende prijzen

Blijvende Haargolving

nu f 1.25 per wikkel

uitgevoerd door den

Nestlé-Specialist OTTO TÄRRE
Prinsstraat 4a DEN HAAG Telefoon 10986

zetting van het gebeurde werd gegeven en welke vergezeld ging van de mededeeling, dat de ex-keizer beoordeeld was behandeld en uitvoering was gegeven aan het vroeger gesloten verdrag, waarbij het Keizerlijk Huis werd opgeheven.

Volgens den Overzichtschrjver hebben vele Chinese groeten duidelijk als hunne meening te kennen gegeven, dat het niet noodzakelijk was op te treden tegen den laatsten afstammeling van de Tjeng Dynastie, op de wijze zooals thans weder heeft plaats gehad.

Hunne beschouwing, dat zij den gewezen keizer thans zien als een van zijne vrijheid beroofden persoon, die omringd is door tal van wakers, stemt dan ook in het geheel niet overeen met de door het Chineseche Gouvernement gedane toezegging dat de ex-keizer vrij is in zijne beweging, terwijl zij uit het feit van de aanplakking der biljetten op de muren te Peking door de politie en van de beslaglegging op de eigendommen van den ex-keizer in de vorstelijke paleizen, van het verboden gedeelte der stad, de overtuiging putten, dat de beschreven loop van zaken buiten het Chineseche Gouvernement is omgegaan.

Zekerheid daaromtrent is niet bepaald te geven en de berichten te dezer zake op de redactiekantoren van de Chineseche nieuwsbladen der Kuomintangpartij, als de Chung Hua Shun Pao, Min Kuo Ji Pas, Sin Shun Pas Shih Pao, Sin Wen Pas, Shun Pao en andere, stemmen niet met elkander overeen, zoodat daaruit geen conclusie mag worden getrokken.

In de Sin Shun Pao komt het bericht voor, dat de regeeringen van Japan, Frankrijk en Amerika opheldering aan het Chineseche Gouvernement zouden hebben gevraagd met betrekking tot de nieuwe orde van zaken, doch ook dat staat niet vast en is niet verder in de nieuwsbladen besproken.

Wordt het spel te Meester-Cornelis (Batavia) bevorderd?

I.

Te Meester-Cornelis klagen de handelaren, blijkens het voorkomende in de „Perniagaan" van 11 December 1924, over den achteruitgang van den handel, uit gebrek aan koopkracht, zoodat zij niet alleen geen winst maken, doch zelfs moeite hebben om in hun dagelijksch levensonderhoud te voorzien.

Niettemin werd van bestuurswege vergunning verleend tot het houden van speelhuizen, waar de kleine man zijn geluk op het speelbord kan beproeven.

Een Japanner kwam het eerst voor zulk eene vergunning in aanmerking en opende zijne inrichting op Boekit Doeri.

Later kwam een andere Japanner zulk eene inrichting openen op de nieuwe Pasar bij den Matramanweg.

De termijn van vergunning voor eerstgenoemde was voor den tijd van 2 maanden, welke termijn later met 1 maand werd verlengd.

Laatstgemelde Japanner is pas één maand aan den gang en heeft eene vergunning voor 2 maanden.

De prijzen, welke men kan trekken, bestaan uit borden, regen- en zonnenschermen, glaswerk, enz.

Meer waardevolle voorwerpen zijn fietsen, ijzeren ledikanten, kasten, enz., doch die prijzen worden niet veel door het publiek getrokken.

Te Boekit Doeri heeft men ook prijzen van groot en klein goudgeld, met het kennelijk doel de massa te lokken.

(Wordt vervolgd.)

Literatuur-Overzicht.

Nederlandsch-Indië Oud en Nieuw.

De Maart-afl. opent met een door zeer fraaie afbeeldingen verlicht artikel: Aan het Toba-meer, door M. v. d. M. — De hr. J. J. Paerels schrijft een, eveneens geïllustreerd, artikel over de cacao-cultuur in Nederl.-Indië. — Tijdens zijn verblijf in Zuid-Nieuw-Guinea in 1921, zag Dr. F. W. T. Hunger verschillende klapper-tuinen, welke om een of andere reden tijdelijk verlaten waren en die men daarom door verbodsteekenen had gekenmerkt. Een collectie van die uit ethnografisch oogpunt zeer interessante teekens, door Dr. H. toen verzameld, wordt thans afgebeeld en door hem beschreven. — Ten slotte een Naschrift van den hr. J. F. Snelleman op een vroeger in het Tijdschr. verschenen artikel „Lastige poppen".

Indië. Geïllustreerd Tijdschrift.

Inhoud van afl. 25 (4 Maart '25). Het zieleleven der Indonesiërs (vervolg), door N. — Voor driehonderd jaren. Vestiging, verwaarloozing en verlies van For-

Een dame uit Indië schrijft ons het volgende:

SOLO, 18 Januari 1925

't Zal U misschien wel aangenaam zijn te vernemen dat de blijvende Haargolving door U op mij toegepast den 30en Sept. 1924, de ver- en bewondering opwekte van de dames alhier.

Niettegenstaande de tropische hitte zit de gellende nog uitstekend in.

Hoogachtend,
Mej. M. H. POERWOSARI (Jav.)

mosa (vervolg), door G. F. Kruisinga. — Een theecultuur in Nederlandsch-Indië, door L.

Aan het slot van dit artikel deelt de schr. mede het Januari-Nr. van „Commercial Holland", getiteld „Tea Number on the occasion of the centenary of Plantation in the Dutch East Indies", waarin verscheidene geïllustreerde bijdragen van verschillende voor belangstellenden bij den uitgever (Nijgh en Ditmar te Rotterdam) verkrijgbaar is.

Inter Ocean.

Het Jan.-Nr., voorzien van schitterende illustraties, opent met een bijdrage van C. W. Bagehus: De bone of Neth. India's economical life. — E. S. Y. schrijft over de opvoeding der Pagan Filipinos. Daarop volgt een serie mooie afbeeldingen (in druk) van een wajangvoorstelling. — Over paardrennen in de Minahassa geeft W. J. Beck bijdragen. — Van A. W. Prautech eene bijdrage, getiteld „Job's tears", Coix lachryma jobi L. (Philipp. adlay). — Ten slotte: Batavia, the queen city of thetherlands India.

Holland-Express.

Voor de tweede maal heeft dit weekblad, opgesteld van Lindeman's Reisbureau, een dubbel nummer van het Nederlandsch-Europeesch en het Indisch-Europeesch verkeer" gewijd. Ging het eerste Nr. vergeten van sympathiebetuigingen van personen hier te lande, omdat Lindeman in Weltevreden een zijner reisbureaus had geopend, het tweede Nr. (van 7-14 Maart) bevat korte bijdragen van verschillende autoriteiten in Indië die deze vestiging toejuichen.

Daarop volgt nog: Een onderwerp uit het Hindoeïsme, door J. M. van der Hoogt. — Verlangen naar Indië, door L. Willinck. — De Kon. Paketvaart-Maatschappij. Het lijnennet der Indische wateren (met illustraties).

Indonesische kunst.

Kunstwerke von Java, Borneo, Sumba, Timor, Lombok, u. a. Aus der Sammlung W. O. J. Nieuwenkamp. 211 Abbildungen auf 188 Tafelseiten (Berlin, A. Reimer Verlag).

Diese Veröffentlichung bringt sehr viel fast unbekanntes Material, vor allem auch viele reiche Objekte von den verschiedenen Techniken des Kunstschaffens. Es ist eine reichhaltige Sammlung in guter Aufmachung und guter Wiedergabe, die für den Völkerkundigen wie für alle Kunstgewerbetreibenden von größter Interesse ist und auch in die Bibliothek jedes Orientalen freundes gehört. Besonders reich vertreten sind heraldische Kunstwerke der Insel Bali und aus Borneo. Der Text erhält lediglich sächliche Angaben über Herkunft und Material der Gegenstände sowie ein Vorwort über den Sammler. Die kleine Auflage wird schnell vergriffen sein. (Ned.-Indië O. en N.)

In Nederland studerende Indonesiërs. 1)

Naar aanleiding van de bekende uitlatingen der Nederland studeerende Indonesiërs in hun tijdschrift „Indonesia Merdeka" bevat de Banier van 30 Jan. een artikel, waarin o.m. de vraag wordt gesteld: Worden die a.s. „leiders" bij voorkeur bewerkt door de Nederlandse communisten? Trekken zij zich wellicht meer dan anderen het lot aan van deze Inlanders, die zonnevoldoende vrienden en kennissen niet opgenomen worden in den huiselijken kring, maar altijd, in hoofdzaak alleen zwerfende, en bij elkaar hokkende op hun meers, hun studietijd doorbrengen? Deze vraag leidt tot de volgende: Bemoeien onze christelijke organisaties zich wel voldoende met deze jongelui? „De N. C. S." heeft contact met velen hunner, dat weten we. Maar dat contact met een vereniging is niet voldoende; men moeten persoonlijk contact hebben, opgenomen worden in huiselijken kring."

De Indische Gids.

De Maart-afl. opent met een artikel van den hr. van Roon: Proeven in verband met de mogelijke instelling van een kadaster van Inlandsch bezitrecht op den grond. Millioenen of geen millioenen. De aandacht de instelling aanbevelenswaardig, omdat het om een economisch belang gaat. — De hoofdredacteur de hr. G. Nypels, schetst het leven van „een ambtenaar van den ouden stempel", n.l. R. Kellner, die in het midden van de vorige eeuw in verschillende functies het laatst als assistent-resident der Lima Poeloe Kotta (Sum. Westkust) verdienstelijk werk heeft geleverd. — Mevr. M. Nittel-de Wolff van Westerode geeft het eerste gedeelte van „Kijkjes in het leven onzer Inlandsche bedienden; dit eerste kijkje is gewijd aan „econ-

1) Men zie ook de rubriek Persoverzicht: Uit de Eur. Pers. in Nummer.

Y. J. VAN BEEK
NIEUWE MOLSTRAAT 35 :: DEN HAAG
WASCH-, STRIJK- EN GLANSINRICHTING
MET AFDEELING CHEMISCHE WASSCHERIJ
SPECIALE PRIJZEN VOOR VERLOFGANGERS

Voor Hondenartikelen:
Krachtvoeder, Dogcakes, Hokken,
Manden, Stoelen, Halsbanden,
Lijnen, Transporthokken, enz.
IS HET ADRES:
P. H. VERSEVELDT
Fred. Hendriklaan 204 - 's-Gravenhage - Tel. 53384
(Voortzetting der zaken v. d. Fa PETERS & Co., Parkstr. 97)

Van Fabrikant tot Particulier
 is het voordeligst, onbetwist.
 U de prijsopgave van Uw werk abnormaal hoog, ontbiedt dan eens
PARDON & Co., HUIS-SCHILDERS
 Bankastraat 107a - 's-Gravenhage
 zij werken zelf.

JOSEPH RIEP - DEN HAAG
 RIJWEGSTRAAT 83
 Gediplomeerd Coupeur-Kleedermaker
 Vanaf 8 April 1905-24 Nov 1923 werkzaam geweest bij de Fa C. H. KUNNE & ZN, Den Haag
 Damestailleurs, Sport-, Rijk-, Amazonekleding
 Heeren Rok-, Smoking-, Jacquet-, Colbertcostumes en Fijne Peiswaren.

NIJMEGEN
H. J. C. TER HORST
 v.l. N. V. PROVINCIALE IJZERHANDEL
 MOLENSTRAAT 126, Tel. No. 1835 NIJMEGEN.
 SPECIAAL ADRES voor
complete Keuken-Inrichtingen

— Mr. J. J. van Boihuis behandelt weder een- ind. onderwerpen in zijn kroniek: Indië en de Ned. klaver tegenwoordig.
 Verder bevatten de vaste rubrieken: Varia, Revue van brochures, enz., Buitenland, Koloniale literatuur Wetenschap en Industrie, als altijd een keur van waardevolle overzichten, besprekingen a.a.

geeringsreglement van Ned-Indië, door Dr. J. G. C. Vriens.
 De Volksmissionaris, 15 Maart '25. Met Pa- ter Donders naar de Arrowakken.
 Nederlandsch Zendingblad, Maart '25. Het Hollandsch-Christelijk onderwijs, door H. D. Weort- man. — Nederlandsche Zendings-school. Bepalingen omtrent de toelating.

A. A. v. d. BORG
 Broerstraat 43
 NIJMEGEN
WARENHUIS
 voor
 Galanterieën,
 Porcelain-, Glas- en
 Emaillewaren,
 Borstelwerk,
 Schoonm.-artikelen,
 Lederwaren, Staal-
 en Mandenwerk,
 Grote keuze
 kinderspeelgoederen
 Dagelijks iets nieuws.
**VASTE PRIJZEN
 à CONTANT.**

De Indische Mercur.
 Inhoud van No. 11, Jaarboek van het Departement Landbouw, Nijverheid en Handel in Ned-Indië, Bespreking door Dr. J. C. Koningsberger. — G. Vries en Zonen, 1775-1925. — Het hoogoverbe- in Ned-Indië. — De met tabak en met oliepal- mante uitgestrektheden in Ned-Indië gedurende — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en verslagen, zoodaende de wekelijkse rubrieken. — De afd. Handels- van het Kol. Instituut geeft een recente lite- r-opgaaft over cacao, kina, koffie, suiker, tabak,

Verslag over de Burgerlijke Openbare Werken in Ne- derlandsch-Indië over het jaar 1922, Vijfde gedeelte. Bevloeiing, afwatering en waterkeering. (Weltevreden, Landsdrukkerij, 1924).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers, 1925, No. 6. (Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden te Weltevreden).
 Padang en de Padangsche Bovenlanden (met ill.) (Nederl. Zeewezen, 7 Maart '25).

P. TH. VIS, BANKETBAKKER
 ST. ANNA STRAAT 250 HOEK GROENESTRAAT
 NIJMEGEN •• TELEFOON 950

Arbeidswetgeving in Ned-Indië.

een tweetal publicaties over dit onderwerp, moet zijds nog de aandacht worden gevestigd, n.l.:
 koelie-wetgeving voor de Buitengewesten van Indië, door H. G. Heyting, oud-resident van Ban- nas, Academisch Proefschrift ('s-Gravenhage, W. P. Stockum, 200 blz.) De schr. vermeldt in een In- gang, dat het zijn bedoeling was over een tijdperk ongeveer een halve eeuw te behandelen de wette- regeling der verhouding tusschen Westersche geveers en de in hun dienst zijnde, op hunne on- nemingen gevestigde Oostersche werknemers in de buitengewesten van N.-I. en daarnaast de praktijk dier getrouw weer te geven, zooda die zich open- in het werken en leven der arbeiders, met de en schaduwzijden daarvan. Hoewel de schr. eene nening der bestaande bepalingen wenschelijk acht, hij zich — in verband met den aard van zijn rit — onthouden van het doen van voorstellen omtrent.
 erder is verschenen: Het arbeidscontract met den ander, door Mr. J. Kalma (Groningen, Gebrs. Hoit- ing, 75 blz.) Een zuiver civielrechtelijke regeling is het oordeel van den schr. niet wenschelijk en een rechtelijke sanctie acht hij om principieele rede- uigsloten. De oplossing wordt gezocht langs een enweg, n.l. met behulp van een gemengd publiek- rivaatrechtelijk systeem. In dien geest wordt door ontworpen een schema arbeids-wetgeving.

Het Java-Congres. (De Taak, 26 Jan. '25).
 Het Javaansche nationalisme, door L. (Vrijzinnig Weekblad, 3 Febr. '25).

De opbrengst der voorgestelde Indische Vennoot- schapsbelasting, door J. L. Vleming Jr. (Econ.-statisti- sche Berichten, 11 Maart '25).

De nitvoerhandel van Java en Madoera gedurende 1922, '23 en '24. (Korte Berichten enz., 6 Febr. '25).

Die Kultur der Oelpalme, von Dr. E. Fickendy. Zwei- te, erweiterde und verbesserte Auflage der Schrift „Die Oelpalme an der Ostküste von Sumatra“. Mit Illustrationen. (Berlin, 1924).

De wisselwerking van de Westersche en de tropi- sche geneeskunde in den loop harer ontwikkeling. — Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van buitengewoon hoogleraar in de tropische genee- kunde aan de Universiteit van Amsterdam. (Amster- dam, 1925).

Voornaamste voorschriften en personalia betreffen- de de decentralisatie. (Weltevreden, 1925).

Indische spoorwegpolitiek, door S. Reitsma. Deel VIII, Bijlagen. (Dienst der Spoor- en Tramwegen). — (Weltevreden, 1925).

Jos. Meyboom-Italiaander (schrijfster van Javan- sche sagen, mythen en legenden), door Johan Koning. Met ill. (Eigen Haard, 14 Maart).

Hooger onderwijs voor en in Indië, door v. d. B. — Een lofdichter van de Oost (n.l. Jan de Marre), door S. Kalf. (De Indische Verlofganger, 13 Maart '25).

EERSTE KLAS BANKETBAKKERIJ
Specialiteit in Boterspeculaas

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned-Indië.

Wofdzakelijke inhoud van No. 32. Het tropische be- tingsvraagstuk in het bijzonder met betrekking tot bemesting van de thee, door Prof. Dr. Kempki (volg.). — Schapenteelt en graanbouw in Australië, door W. A. Schrauwen. — De natte rijstbouw in de oetendeeling Toba (Residentie Tapanoeli). — Otto- ver's verjaardag. — Anti-restrictie-beweging (rub- ricatuur). — Maandlijksch overzicht van Java's productenmarkten.

Suriname.

„De West“ van 3 Februari schrijft:
 Enige maanden geleden is een partij maïs van de Gouvernements Koffie Onderneming Sloopwijk uitge- voerd naar Holland. Deze partij heeft daar opgebracht een prijs van f 250 per last (2000 kilogram). Tenzij de verkooprekening, die nog niet ontvangen is, verrassin- gen oplevert, komt deze prijs overeen met ongeveer f 3.50 per zak spieren te Paramaribo. De kwaliteit van het koren werd in Nederland gunstig beoordeeld.
 Daar er de laatste maanden nog al veel maïs is aangeplant in Suriname, zal vermoedelijk in Maart wederom een verscheping plaats vinden.

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST
 HET UITGEBREIDSTE
 KOOKBOEK
 GEB. IN LINNEN STEMPELBAND
 f 5.50 :: f 5.50
 VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT : O DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

De Indische Culturen.

In den inhoud van No. 3 (1 Febr. '25). Uitvloeii- ning van gom bij Acacia decurrens tengevolge van aan- dring door Boeboek-kevertjes, door L. Kalshoven. — vevale, door ir. H. N. Blommendaal. — Orchi- den-cultuur, door H. J. Wignan (met ill.). — Een en der over de toekomst van de groenbemesting met salaria voor de eenjarige Inlandsche landbouwge- wen, door ir. A. Wulff. — Ont'ningen van thee hoglanden, door J. L. Kingma. — Enkele alge- heden over ziekten en plagen in cultuurgewassen, door A. J. G. — Suikerzaken in den Volksraad (ver- volg.). — De rol en het belang van de kalk in den bouw, door Dr. J. J. B. Deuss.

Wij lezen in „De West“ van 10 Februari:

Bij een bezoek aan het Proefstation dezer dagen zagen wij dr. Stahel druk in de weer in het Laborato- rium met koffieproeven. Men weet, dat het departe- ment beschikt over een vrij volledig koffieabriekje en dat sedert eenigen tijd de heer Stahel het als zijn voor- naamste werk beschouwt om de bereiding van Liberia- koffie te verbeteren. Bij ons bezoek was hij bezig met kunstmatige beschimmeling van gedroogde koffieboe- nen, als middel tot bevordering van den smaak. Dat oud-belegen koffie beter van smaak is dan versche koffie, is aan ieder bekend. Die verbetering van den smaak is toe te schrijven aan de inwerking van een schimmel. Dit jarenlange proces kan bekort worden door kunstmatige beschimmeling.
 In Amerika wordt dit procédé reeds toegepast en is zelfs een patent genomen daarop.
 In Amerika is het noodig, om den schimmel te doen groeien, kunstmatig warnte bij te brengen. In ons

ONDANKS DE MALAISE

waren wij gedwongen, onze werkplaatsen uit te breiden, omdat het aantal onzer cliënten zich steeds uitbreidt.
 Dit komt, omdat de zakenlieden gaan in- zien, dat goed drukwerk hun zaak beter vertegenwoordigt dan smakeloos prutswerk.

Geef cachet aan uw zaak
 niet alleen door frissche en origineele etalages en door uw klanten met voor- komendheid te bedienen, doch ook door prima afgewerkt reamedrukwerk, dat niet in de prullemand gaat, doch aan- dachtig bekeken en gelezen wordt. Zulk drukwerk vervaardigt

Orgaan van de Ned.-Ind. Officiersvereniging.

Jan.-all. bevat o.m. Ons tienjarig bestaan. — De techniek, door L. A. V. — Volksraad. Behande- van het ontwerp vlootwet 1925 (slot). — De klei- ning (vervolg). — Uit pers en periodiek. (De ba- van Madoera. — De gewapende politie en het Enz.)
Zendings- en Missie-periodieken.
 Onze Missiën in Oosten West. Febr. '25. scholen in Borneo (I. De Chineescholen. II. Dajaksche scholen), door P. Egbertus. — Missie rselinen der Romeinsche Unie op Java. — Hin- me, door P. F. van Loon. — De Karaib en zijn (vervolg), door W. Ahlbrinck. — Artikel 123 Re-

FRANS WALLAT
 BONTWERKER
 ATELIERS VOOR FIJNE PELTERIJEN
 KETTINGSTRAAT 2A TELEFOON 10219
 'S-GRAVENHAGE

BESCHIKBAAR.

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

Koude in Holland

Bestel Uw Brandstoffen bij de
Handelsvennootschap

V/h C. BOSMAN & CO.

te Den Haag. U bekomt prima kwaliteiten tegen scherp concurrerende prijzen. Vraagt prijscourant bij aankomst in Holland

Kantoor en Magazijnen:
2e Lulofdwarsstraat 14 (Laakhaven)
TELEFOON 16891 en 32570.

VILLA APELDOORN

TE KOOP op eerste stand bij de Paleislaan, met grooten Voor- en Achtertuin, gezamenlijke oppervlakte 7500 M2.

Het huis bevat: 14 groote kamers, twee dienstbodenkamers, badkamer, keuken, dienkeuken met provisiekamer en bijkeuken, voorzien van gas, electriciteit, centrale verwarming, vaste waschtafels met koud en warm water.

Garage voor 3 auto's en stalling voor 3 paarden. Te bevragen bij den makelaar **BRUNO TILÉMAN, Apeldoorn.**

P. VERSCHRAGEN
KLEERMAKER

1ste Klasse Coupe en Afwerking
Uitsluitend ENGELSCHE STOFFEN

LEVERT TEVENS
ALLE VOORKOMENDE UNIFORMEN

Thomsonlaan 209 - DEN HAAG - Tel. 30343

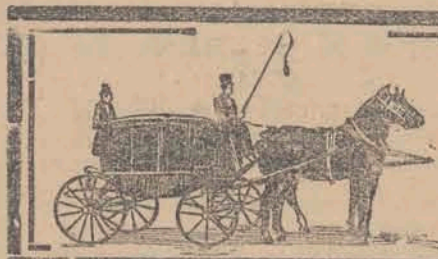
F. C. DE BRUIJN
Danckertstraat 43 - Telef. 34088

Comestibles, Vleeschwaren
Koloniale Waren
Indische Ingrediënten
Bezorging door de geheele stad

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en gemeubileerde percelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect

's-Gravenhaagsche Begravenis-Onderneming
C. LOOIJÉ, Tasmanstraat 57, DEN HAAG
Telefoon 33788 - Postrekening 4639

vochtig-warm tropenland zorgt echter de natuur daarvoor. De bereiding is dan ook hier zeer eenvoudig. En de proeven hebben reeds aangetoond, dat aldus bewerkte koffie in smaak vooruitgaat. De bewerking veroorzaakt echter gewichtsverlies van de koffie, vermoedelijk vijf tot zes procent. Wil deze bewerking loonen, dan zal de aldus bereide koffie een hooger prijs, bijvoorbeeld tien procent, moeten opbrengen dan onbewerkte koffie.

In Indië wordt een zelfde procédé toegepast bij de bereiding van sajo-koeckjes.

In hetzelfde nummer vinden wij een overzicht van den economischen toestand van het district Coronie. „Was het afgelopen jaar — door lage marktprijzen — over het geheel een ongunstig jaar voor den Kleinen landbouw, Coronie maakt daarop een uitzondering”. Wij ontleenen aan het artikel het volgende overzicht van de voornaamste productie van het district. Behalve koffie, bananen en bacoen, wijzen de cijfers op eenige toename, vergeleken bij 1923.

	1924	1923
Kokosnoten	2.024.450	1.995.900
Cacao in K.G.	28.713	25.043
Koffie in K.G.	2.055	2.347
Bananen (bossen)	22.130	24.390
Koorn in K.G.	49.505	46.075
Rijst in K.G.	146.775	48.800
Aardvruchten in K.G. . .	132.630	117.000
Bacoen (bossen)	7.392	9.683
Sinaasappelen	70.400	32.700

Het blad teekent aan dat in hoofdzaak de Surinaamsche Arabica geteeld wordt. Het zou inderdaad jammer zijn zoo de cultuur van deze superieure koffie in Suriname te niet ging. Voor den grooten landbouw is de cultuur niet wel mogelijk wegens het gelijktijdig rijp worden der bessen, maar voor den klein-landbouwer is de Arabica een voortreffelijke cultuur.

De heer E. Essed heeft een reis gemaakt naar de Raleighvallen in de Coppename en vertelt daarvan in „De West” van 3 en 6 Februari.

De reiziger was voor 14 dagen uitgerust en moest vóór Kerstmis te Paramaribo terug zijn. Daarom heeft hij de reis niet verder kunnen voortzetten dan tot de Parané-kreek, die slechts enkele uren varens van de Raleighvallen verwijderd is.

De heer Essed heeft een verzameling steenmonsters medegebracht. Wij herinneren ons dat het door een vroeger bestuur opgeheven „Koloniaal Museum” een voorreffelijke verzameling gedetermineerde gesteenten van Suriname bezat, geschonken door het Geologisch mineralogisch museum te Leiden. Waar is na de opheffing de verzameling gebleven?? Zij had den heer Essed een leidraad kunnen zijn bij het determineren zijner steenmonsters, een arbeid die niet zoo heel eenvoudig is.

De heer Essed merkt op dat het Coppename-dal meer overeenkomst in formatie vertoont met het dal van de Marowijne en maar betrekkelijk weinig met het Nickeriegebied. Het komt hem zeer waarschijnlijk voor dat goud in rendabele hoeveelheid langs de Coppename te vinden is.

„Volgens Dr. G. C. Du Bois, leider van de mijnexplo- ratie vanwege de Maatschappij Suriname — en dit wordt vrij algemeen toegegeven — heeft concentratie van goud in de kolonie plaats gevonden overal, waar diabaas in de archaische gesteenten is doorgebroken. Juist dezen toestand treffen wij langs de Coppename aan.

Bij mij is dan ook de vraag gerezen, of het niet aanbeveling zou verdienen in dezen tijd van algemeene werkloosheid, nu er zooveel armoede en gebrek geleden worden, eene proef te nemen met het stelsel van uitgifte van goudconcessiën gevolgd in Britsch Guyana. Dus het Coppename-gebied, waar tot nu toe geene goudconcessiën zijn uitgegeven en dus complicaties zijn uitgesloten, open te stellen voor menschen, die bereid zullen zijn pioniersarbeid te verrichten, als zij voor zich en de hunnen een, zij het ook schamel stuk brood kunnen verzekeren.”

„De West” van 13 Februari komt op tegen het betoog van Dr. IJzerman inzake Suriname's westgrens. Onze ruimte laat niet toe het goed gedocumenteerde stuk hier over te nemen. Onze lezers kunnen het vinden in de „Nieuwe Rotterd. Courant” van 12 Maart, Ochtendblad A.

Naar „De Telegraaf” van 10 Maart (derde avond) verneemt, bestaan bij de Kon. West-Ind. Maatschappij ernstige plannen om het s.s. „Vondel” of het s.s. „brandt” van de Stoomvaart Maatschappij „Nederl.” in huurkoop van deze Maatschappij over te nemen. De beide schepen op te nemen in den giersdienst op West-Indië.

De bedoeling van den K. W. I. M. is, een van de genoemde schepen aan het eind van den zomer een reis in de Colon-lijn te doen maken, waarvan het eventueel overnemen in huurkoop of van de „Vondel” of van „Rembrandt” zal afhangen.

Aan het verslag over de IIde Nederlandsche Koloniaalbeurs in de N.R.C. van 12 Maart, Ochtendblad B, leenen wij het volgende:

„De Commissie van advies en onderzoek in de Surinaamsche houtsoorten liet een model beschilderen en een model duc dalf van Surinaamsch hout maken om de aandacht te vestigen op het weerstandsvermogen van dit hout tegen den gevreesden paaivorm.

Nog iets meer van Surinaamsch hout zien wij in van de theesalons: een aantal monsters, bewaard onbewerkt, benevens door den Centraal Amerikaanschen Houthandel J. Pleines te Zeist ingezonden de stratiestukken van Surinaamsch hout voor vloeren en vloerdelen”....

„Ten slotte is er een verzameling pannen, dachpauzen, tegels enz. vervaardigd van Surinaamsche steensoorten en ingezonden door de Rijksschool voor aardewerkindustrie te Gouda”....

Curaçao.

De laatste reorganisatie der politie.

De „Amigoe di Curaçao” van 7 Februari l.l. schreef: „Door den Minister van Koloniën is bekend gemaakt dat er op Curaçao twee officieren van het Wapen der Marechaussée's noodig zijn voor het politiecöps, waartoe voor gegadigden werden opgeroepen.

Uit een particulier bericht vernamen wij, dat reeds 20 sollicitanten hiervoor hadden aangevraagd. Uit deze 20 zijn reeds 4 personen uitgekozen, waarvan er twee definitief zullen benoemd worden.

Daar Luitenant Van Berge in Maart a.s. repatriëert, het te verwachten, dat ongeveer terzelfdertijd, misschien één dezer nieuwe officieren, misschien reeds benoemd zal worden uitgezonden.

Het zal dus nu met de reorganisatie onzer politie spoedig ernst gaan worden. Het nieuwe plan rijkt de juiste weg. Alleen vakmannen, daartoe speciaal geleid, kunnen met organisatie van een politiecöps last worden. Het wapen der Marechaussée's in Holland heeft een uitstekenden naam.”

Dit bericht bevestigt hetgeen wij reeds hoorden. luiden; de bovenbedoelde bekendmaking van den Minister van Koloniën is aan onze aandacht ongetwijfeld gekomen.

Dit plan is niet nieuw. Wanneer wij ons niet vergissen, is het reeds door Gouverneur Helfrich opperd, en afgestuit op de mededeeling, dat er in de marechaussée-officiëren destijds beschikbaar waren.

Wij aarzelen niet, als onze meening uit te spreken, in deze richting de oplossing kan gevonden worden. Er zal dan echter van alle zijden moeten worden meegewerkt. Meer zeggen wij er op het oogenblik niet. Alleen nog dit: met marechaussée-officiëren is men niet; in ons land werkt dit corps alleen met kader.

Invoercijfers.

De „Amigoe” trekt uit het „Koloniaal Verslag” (?) deze cijfers van invoer:

	1921	1922
automobielen	52	60
rijwielen	81	197
piano's en orgels	16	23

Onderwijsinspectie.

In de vacature-Meerdink is tijdelijk tot onderwijfsinspecteur benoemd de heer A. Hermus, inspecteur van het R.K. bijzonder onderwijs.

De bevolking van Curaçao.

Dit veelzijdige vraagstuk is een nieuwe fase innatreden. Misschien al eerder en langzamerhand, maar nooit trof het ons zoo, als toen wij ervan lazen in de officieele berichten van 6 Februari l.l. in „de Curaçoesche courant”. In ieder geval is tot nu toe de nieuwste indeeling, want om zoo iets gaat het, nog niet vermeld in het Verslag van bestuur en staat, waarin zij toch ook mettertijd thuis behoort. Men gaat onderscheiden

MAGASIN DE NOUVEAUTE'S
v.h. Gebr. LEVIJ
Hoofdstraat 144 - APELDOORN - Tel. 162

DAMES- EN KINDERCONFECTIE
MODE-ARTIKELEN - LINGERIE
CORSETTEN HOEDEN, enz.

Drogisterij „De Korenbloem”
WED. G. BOLAND
Lijsterbesplein 1 - Den Haag - Tel. 35514

is Uw beste adres voor Spécialité's, Parfumeriën, Toiletartikelen, Gummi, Bed-, Wagen- en Wiegzeilen, Badmutsen

Babyweegschalen, Ondersteken, Windkussens te huur
Ruim gesorteerd in Yardley-artikelen. Wijn-Depot
Stofzuiger „Electrolux” te huur à 25 ct per uur, 8 uur f 1.00

Thuisbezorgen zonder prijsverhoging.

CAW'S The Oldest Mark
FOUNTAIN PEN
 Ondersinding leert gedurig dat een Caw als Vulpen met eenig duun, steeds over te overlezen is boven alle andere merken in fabriekaten.
 Verkrijgb: in Self-filling en Safety modellen bij den Boek en Handel in Schrijfbehoeften.
 Uitsl. v. Engros Verk.kantoor CAW-PEN Co. Schouwbroekersstraat 5 HEEMSTED (Holland).
 The Newest Pen
 Wettig gedeponeerd

J. J. REESER
 Piet Heinstraat 116 Telefoon 31740
 'S-GRAVENHAGE
 Solec adres voor Complete Meubilering van Woningen
 BILLIJKE PRIJZEN PRIMA KWALITEITEN
 RUIME KEUZE
 Vraagt gratis Prijsopgave!
 Bergplaats voor Meubels. Verhuizingen.

LAAT NU UWE AUTO
 grondig NAZIEN en SCHOONMAKEN bij
Garage JANSEN → **WASSENAN**
 Rijkssstraatweg 135 : Tel. Kieviet 562 (Haag)

TE KOOP OF TE HUUR

in DEN HAAG een **dubbel HEERENHUIS** met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: *Parterre*: 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; *1e Verdieping*: 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; *2e Verdieping*: 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast, W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis”, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

bij ontstaan geschil zich tot den Secretaris-Generaal heeft te wenden, toepassing vinden om den Raad tot handelen te brengen? Indien dit geschiedt nadat de Duitse legers reeds een eindweegs over de grenzen zijn voortgeschreden, zal men er dan nog eenig nuttig effect van verwachten?

Volgens den geest van art. 15 zullen, zooals wij zeiden, de vertegenwoordigers der in het geschil betrokken partijen in den Raad van den V.B. niet meestemmen over het door den Raad uit te brengen rapport. Zal dit Frankrijk en België niet weerhouden een beroep op den Raad te doen, voor zoover hertoe nog eenige neiging mocht overblijven nadat de oorlog reeds ingezet is en krachtig doorgevoerd wordt?

En neemt men nu eens aan, dat Nederland, ongeacht hetgeen eenig ander Volkenbondslid moge doen, zich dan toch tot den Raad van den V.B. zal wenden, acht iemand dan in redelijkheid de kans aanwezig, dat die Raad zich zal gaan zetten om „een onderzoek in te stellen naar de bijzonderheden van het geschil en de gedragslijn voor te stellen, die hem de beste en meest doeltreffende voorkomt onder de gegeven omstandigheden”? Ernst of kortswijf?

Laat ons het belachelijke een oogenblik voor ernst aannemen. Laat ons dus onderstellen, dat Nederland alleen, danwel in combinatie met Frankrijk en België, alsnog een beroep gaat doen op den Raad v. d. V.B.; laat ons voorts ook onderstellen, dat de Raad zich dan nog aan het onderzoeken zet van het geschil; laat ons nog altijd maar verder onderstellen, dat de Raad, over wiens rapport de in 't geschil betrokkenen geen stem hebben, met algemeene stemmen uitmaakt, dat Duitschland de aanvaller, de vijand van alle Bondsliden is; wat dan? (Slot volgt.)

Berichten der Afdeelingen.

Afdeeling Apeldoorn.

Precies is het nog niet te zeggen omdat op 't oogenblik alle nota's nog niet linnen zijn, doch het batig slot van den *Wonosobo-avond* zal ongeveer *driehonderd gulden* bedragen. Tel ik alles bij elkaar op, dan is door Apeldoorn voor 'n goede f 400 geofferd, ongerkend al de zorg en arbeid, vooral door tal van dames, aan de goede zaak gespendeerd.

In deze zelfde week heeft het v. Hentsz-comité zijn inzameling beëindigd. Het resultaat daarvan is een bedrag van f 315.92. Ook eigenlijk voortvloeiende uit belangstelling voor Indië. Bruto bij elkaar 'n f.309.

Voor Apeldoorn een bewijs, dat de onverschilligheid niet zóó is en niet zoo groot is als men wel eens wil doen gelooven.

Er waren bovendien nog ingezetenen, die in andere comités voor het v. H.-fonds hadden bijgedragen. Intusschen, volhouden!

De Secr.-Peningmeester,
J. C. BAARS.

NASCHRIFT.

De leden en begunstigers maken we er op attent, dat op Woensdag 8 April de Heer J. Einaar hoopt te komen spreken over „De Boschnegers in Suriname”.

Op 15 April hebben we een avond voor de buurtvereniging „De Goede Woning” bij Stempker, aan den Arnhemseweg.

Over de voorstelling van de petroleum-film der Bataafsche Petroleum Mij. is nog niet definitief beslist. Men zie verder de N. A. C.

De Secretaris,
J. C. BAARS.

Mededeelingen.

Van het Informatie-Bureau:

MET VERLOF UIT INDIE AANGEKOMEN AMBTENAREN.

- C. J. Schroots, Gouvernements-veearts te Mataram, Box-tel.
- L. C. J. Rijdsijk, controleur bij het Binn. Best., Rotterdam, Boezemsingel 221.
- H. Nauta, tijd. wnd. directeur der Normalschool voor Inl. hulponderwijzeressen te Malang, Haarlem, Rozenhagenplein 2.
- K. C. Barkey, hoofd van den pandhuisdienst, 's-Gravenhage, Van Loostraat 78.
- M. P. Roeks, onderwijzeres 1e kl. O.E.L.O., 's-Gravenhage, Wite de Withstraat 79.

BESCHIKBAAR.

- G. Land, hulpprediker bij de Inl. Christengemeente Amsterdam, Heerengracht 293.
- Mej. G. van der Leij, onderwijzeres 3e kl. O.E.L. Steenwijk.
- J. A. Quist, aspirant-controleur bij het Binn. Best., Hoorn, Achterom 3.
- H. S. Bamberg, controleur 2e kl. bij de P.T.T., 's-Gravenhage, Koningsplein 28.
- J. L. C. R. Vermandel, hoofdagent van politie 2e klasse, Amsterdam, Albert Kuypstraat 60 I.
- J. Jans, hoofdkantoorhoofd bij de S.S. en Tr., Nieuw-Palais St. Maurice, Avenue Patrimoine.
- J. van Mil, landmeter 3e kl. bij het kadaster, 's-Gravenbosch, Jan Heinstraat 6.

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:

- B. Bonga, M. H. Trompstraat 36 te Utrecht, als vernevmentsveearts bij den Burgerlijken Veearts-kundigen Dienst;
- G. C. Looijen, Van Beverningkstraat 95 te 's-Gravenhage, als controleur 2e klasse bij den Post-, Telegr. en Telefoondienst;
- Dr. G. F. Pijper, Kaiserstraat 53 te Leiden, als tenaar voor de beoefening van de Indische talen.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S-LANDS DIENST IN CURAÇAO.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

19. Uitzending voor den Nederlandsch-Indisch Staatsdienst:

- a. onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs, het bezit der hoofdkate;
- b. verpleegsters voor het krankzinnigenwezen;
- c. leeraar (of leerares) M.O. Duitse taal (volledig bevoegd);
- d. officier van gezondheid 2de klasse (in vasten tijdelijken dienst).

20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:

- a. hoofdonderwijzeres met akte Fransch;
 - b. hoofdonderwijzer met akte wiskunde.
- Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Ministerie van Koloniën, 9de afdeeling, onderafdeeling A. (voor de betrekkingen genoemd onder 19., a t/m c), of de 8ste afdeeling (voor de betrekking onder 19., d) tot de 10de afdeeling (voor de betrekkingen onder 20.).

Mutaties van 11 tot 18 Maart.

Nieuwe Leden:

- Mejuffrouw N. W. Branderhorst, Pension, Den Haag, Nassaulaan 2B. f 5.—.
- Mejuffrouw J. S. M. van der Kroon, Den Haag, Barendsstraat 83. f 5.—.

Afschrijven:

- C. R. M. Homburg, Gep. Off. v. Gez. O.-I. L. te Bandoeng (bij Malang).

Adresveranderingen:

- W. A. Zelle, Gep. O.-I. Ambt., van: Oosterbeek, Grindweg 9 naar: Pension Groenewoud te Bennekom (bij Arnhem).
- A. L. C. Beekman, Gep. O.-I. Ambt., van: Nice naar: Haarlem, Westerhoutstraat 16. f 5.—.
- Mr. S. Cohen, van: Pontresina naar: Florence, postrestante.
- M.vr. Wed. P. A. Ph. Vermeulen, Den Haag, van: Sweelinckstraat 195 naar „Maris Stella”, Oude Schiedamschedweg 33a.
- Mr. F. E. H. Groenman, Nederlandsch Consul-Generaal, van: Den Haag, Statenlaan 8 naar: Shanghai.
- L. G. van Loon, Hoofdcommies P.T.T., van: Den Haag, Copernicusstraat 26 naar: Weltevreden, Hoofdbureau P.T.T.
- F. A. von Lütow, Controleur Opiumregie, van: Den Haag, Berkstraat 26 naar: Weltevreden, Hoofdbureau Opiumregie.
- Mevrouw C. M. Roelfsema-Wesselink, Onderwijzeres 2de klasse, van: Weltevreden, Dep. v. Onderwijs, naar: Bandoeng, Javastraat 12.

Vraagt Uwen leverancier
LEVENS MIDDELEN
 VAN
J. A. STAM
 AMSTERDAM (Holland).
 Speciaal in Vries- en Koelkamer-Artikelen.
 Export naar Oost- en West-Indië.

BRIEVENBUS-PRULLEMAND

Dit is vaak de weg, die uw reclamedrukwerk aflegt, terwijl het moet zijn:

BRIEVENBUS-HUISKAMER OF KANTOOR

Tegenwoordig vindt men zóóveel drukwerk in de bus, dat het aankijken niet waard is, dat telkens het heele zaakje dadelijk weggegooid wordt. Uw drukkosten, bezorgloon of porto, alles is dan óók weggegooid!

Waarom dan geen reclamedrukwerk rondgezonden, dat door zijn aantrekkelijkheid opvalt, gelezen en vooral: bewaard wordt? Zulk drukwerk krijgt U niet van knoeidrukkerijtjes en evenmin van Multiplicators, doch wel van de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 NOBELSTRAAT 20 * DEN HAAG

A. L. KLAASSEN
 Dames en Heeren Kleermaker
 THOMSONLAAN 9 DEN HAAG TEL. 35234
 Speciaal
Engelsche Stoffen

Wereldmerk

L. C. JACOBI vooreheen J. F. CUIJPERS
's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
Regentesselaan 123 bij Regentessoplein Tel. 31403

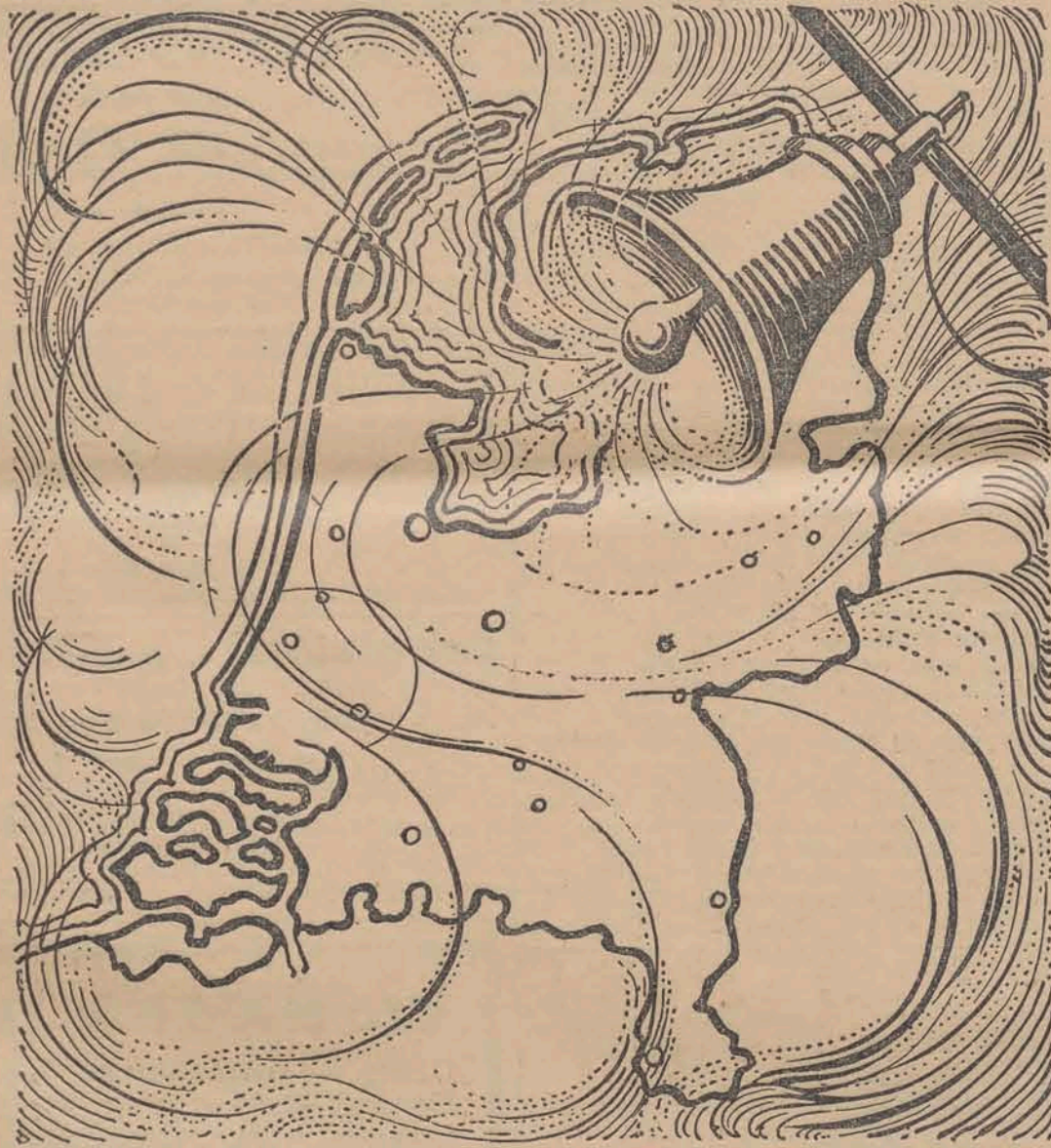
Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIALAAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.
PRINS HENDRIKSTR. 46-48
→ TELEFOON 30983 ←

Meubelen, Betimmeringen
Complete Inrichtingen in
moderne en antieke stijlen.
Artistieke behangsels met
bijpassende Cretonne's.
Gemak-fauteuils in diverse
modellen en bekledingden.
Billijke prijzen - Vraagt prijsopgaaf

**“ EEN KLANK GAAT OVER
HEEL NEDERLAND DAT ”**

PEEK & CLOPPENBURG
*Het zohedst en betrouwbaarst
adres is.*

A. SCHRÖDER & Co.
GROENMARKT 25, 26,
'S-GRAVENHAGE

Onze AFDEELING BEDDEN is bekend
wegens haar groote sorteering

WIT-LAK MEUBEL

VOOR

SLAATKAMER en KINDERKAMER

Gegarneerde Wiegen en Luiermantels

N. V. Meubelfabriek „DELTA“
Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 123
NIJMEGEN

Wij kunnen U momenteel aanbieden:
Complete Huiskamers van af f 3000

EINDHOVENSCH E BOOMKWEKERIJ
TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 123
LEVERING VAN ALLE SOORTEN
BOOMEN EN PLANTEN
TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
SPECIALAAL ADRES VOOR HET
AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, etc.

M. A. VREESWIJK
WIJNHANDEL - UTRECHT
Uitvoerige Prijscourant op aanvraag gratis

ROTTERDAMSCH E LLOYD
Directie: Wm. Ruys & Zonen - ROTTERDAM

Geregulee MAIL- en PASSAGIERSDIENST
van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIE met
aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
van draadlooze telegrafie en onderwater-klokksignaal.

L. J. VAN DER WAL
DAMES- en HEERENKLEEDERMAKER
PAUL KRUGERLAAN 22, DEN HAAG.
UITGEBREIDE COLLECTIE STALEN.
BILLIJKE PRIJZEN.

ONROESTBAAR STAAL
Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer
getast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplaat
onnoedig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen
Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag
Alle Staalwaren in de grootst e sorteering verkrijgbaar